

VINERI • 7 OCTOMBRIE 2011 • ANUL LXI NR. 40

FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

www.foaia.hu / foaia@foaia.hu

Români din toată lumea la Forumul Românilor de Pretutindeni, de la București
Luna octombrie, luna culesului strugurilor
O zi ca-n povești, la Otlaca-Pustă

CALENDAR ORTODOX

10 octombrie, luni – Sf. Mc. Evlampie și Evlampia, sora lui; Cuv. Vasian și Teofil Mărt.
11 octombrie, marți – Sf. Ap. Filip, unul din cei 7 diac.; Cuv. Teofan Mărt.; Sf. Mc. Zenaida și Filonila.
12 octombrie, miercuri – Sf. Mc. Prov, Tarah și Andronic.
13 octombrie, joi – † Aducerea moaștelor Sf. Ap. Andrei la Iași; Sf. Mc. Carp, Papil, Agatodor și Agatonica.
14 octombrie, vineri – †) Sf. Cuv. Parascheva de la Iași; Sf. Mc. Nazarie, Ghervasie, Protasie și Silvan.
15 octombrie, sâmbătă – Sf. Sfințit Mc. Luchian.
16 octombrie, duminică – Sf. Mc. Longhin Sutașul; Sf. Mc. Leontie, Dometie și Terentie.

Jula

Angajat nou la Consulatul General al României

Consulatul General al României la Jula are un nou angajat. După ce Ministerul român de Externe a propus ca la consulatele generale din afara României să fie angajate și persoane din comunitățile românilor din țările respective, zilele trecute, prin aprobarea MAE, Consulatul din

Jula l-a angajat pe post de funcționar consular principal pe *Aurel Becan* din Cenadul Unguresc. Fostul jurnalist al Redacției Românești a Televiziunii Maghiare a rămas fără serviciu în cursul acestei veri, în urma demiterilor în masă de la televiziunea publică ungară.

R.P.

Cernăuți

Congresul anual al jurnaliștilor români

Forumul Internațional al Jurnaliștilor Români și Departamentul pentru Românii de Pretutindeni organizează cea de-a III-a ediție a Congresului Internațional al Jurnaliștilor Români, eveniment care va sta sub genericul Identitate – Cultură – Mass-Media. Ediția din acest an va avea loc la Cernăuți (Ucraina), în perioada 20–23 octombrie 2011. Evenimentul va reuni peste 100 de reprezentanți ai organismelor de presă și ziariști români din Ucraina, Republica Moldova, Serbia, Ungaria, Bulgaria și România.

E.I.

Concurs de cultură și civilizație românească

Asociația EPHOR din Oradea și Liceul „N. Bălcescu” din Jula organizează joi, 13 octombrie, începând cu ora 10.00, un concurs de cultură și civilizație românească pentru liceeni. Concursul va consta din două părți, oral și scris. Subiectele vor fi întocmite de profesoarele de română *Stela Nicula Machhour* și *Elena Olteanu*.

A.C.

Jula

Hram la biserica ortodoxă din Jula-Mică

Biserica Ortodoxă o prăznuiește la 14 octombrie pe Sfânta Parascheva. În chip deosebit ea este cinstită în Moldova, la Iași, unde mii de pelerini se duc să se închine la moaștele acesteia. Biserica din cartierul Orașul Mic Românesc din Jula, singura din Ungaria care poartă hramul „Sf. Paracheva”, așteaptă credincioșii la Sfânta Liturghie vineri, 14 octombrie, de la ora 9.00.

A.B.

Foaia a scris...

Acum 40 de ani

La Veherd muncesc deja mai puțini tineri. Aici vârsta medie a cooperativelor este aproape de 50 de ani. Pământurile sunt mai slabe, așa și profilul cooperativei este altul. Oamenii se ocupă în deosebi de sectorul zootehnic. Cooperativa are peste 2000 de oi. Se valorifică nu numai lâna oilor, ci și mieii. Anul acesta s-au vândut 153 q de miei. Interesându-mă despre situația tinerilor, mi s-a spus că aici la cooperativă muncesc puțini. Din păcate, aceștia, deși au o organizație de U.T.C., nu au o cameră a lor, un club. Nici ceilalți membri ai cooperativei nu pot organiza adunări, fiindcă nu au sală potrivită. Elevii claselor mai mari ai școlii generale fac naveta la școala din Jaca. Pe copiii claselor mai mici i-am găsit în clădirea fostului sfat. Până în anul trecut situația, deși nu a fost strălucită, totuși exista o sală unde se puteau aduna mai mulți oameni. (Pocei, Veherd, Jaca, autor: I.K., Foaia Noastră, Nr. 20, 15 octombrie 1971, pag. 1)

Acum 30 de ani

– Am crescut într-o familie mare: am fost șapte frați, dintre care eu am fost cel mai mare. După ce am dat examenul de bacalaureat în anul 1967, era un lucru evident că nu mi-am putut continua studiile. Am început să lucrez la C.A.P. din comuna mea natală. Cam pe atunci m-a căutat József Lovász, cioplitorul de piatră din sat și m-a îndemnat să învăț la dânsul meseria. Petru, fratele meu, tocmai atunci a terminat clasa a 8-a. Ne-am angajat amândoi ca ucenici, iar la școala profesională din Jula am primit și certificatul de meșteri calificați. (Acasă la Gheorghe Bágy, autor: V. M., Foaia Noastră, Nr. 40, 4 octombrie 1981, pag. 7)

Acum 10 ani

În timpul petrecut împreună, copii și adulți ne-am dat seama cât se poate învăța de la tinerii însuflețiți care mai au pasiunea să cunoască trecutul și tradițiile bunicilor, să trăiască momente emoționante în hainele lor și să prezinte o nuntă de la sat sau câte o jucărie populară, dar chiar și un eveniment mai important din familie, de exemplu când pleacă feciorul la „sorozás” (sau cum se mai zice la „sorozlás”). Astfel am aflat și despre practicile de vindecare ale bolilor la sat, cum a fost de exemplu boala la stomac, la pânțe sau la „dobă”. Am auzit câte-o poveste umoristică prezentată în grai local, ca „Popa și țaganu” din Micherechi, „Sacu ca petacu” din Chitighaz, „Urātu’ și mândra satului” din Aletea și „Câlțu bătrânului” din Jula. (Mai bogați prin „Tezaur românesc”, autor: Rita Ruja, Foaia românească, Nr. 41, 12 octombrie 2001, pag. 9)

Din fototeca de 60 de ani a Foi românești

Curs de perfecționare pentru educatoare de naționalitate română, în anul 1975

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă:

Palatul Parlamentului de la București (foto: din arhivă)

Români din toată lumea la Forumul Românilor de Pretutindeni, de la București

Peste 200 de reprezentanți ai societății civile și ai asociațiilor românilor din afara granițelor țării au participat, în zilele de 30 septembrie–1 octombrie, la Forumul Românilor de Pretutindeni, organizat la Palatul Parlamentului de la București. Evenimentul a fost organizat de Camera Deputaților și Guvernul României, prin Departamentul pentru Românii de Pretutindeni. Invitații au sosit din Italia, Spania, Germania, Marea Britanie, Statele Unite ale Americii, Canada, Franța, Elveția ș.a., dar și din rândul comunităților istorice – Serbia, Ucraina, Ungaria, Albania, Macedonia, Bulgaria, Grecia și Republica Moldova. Din Ungaria au participat 9 români din Micherechi, Jula, Chitighaz, Seghedin și Budapesta.

În cadrul festivității de deschidere, după intonarea imnului național, Premierul României, *Emil Boc*, a enunțat câteva obiective majore ale autorităților române în raporturile cu românii din afara granițelor. Printre acestea a evidențiat: „Un proiect important susținut de guvern și derulat prin Ministerul Educației și prin Institutul Limbii Române, respectiv predarea cursurilor de limbă, cultură și civilizație româ-

ze de informație corectă din țară.

Referitor la drepturile românilor din afara României, premierul *Emil Boc* a declarat: „Etnicii români din vecinătatea granițelor nu se bucură de toate drepturile de care se bucură minoritățile din România. Am spus-o și o repet, românii, oriunde s-ar afla, au dreptul la redobândirea sau dobândirea cetățeniei române, au dreptul la educație în limba română în țara

nească pentru copiii românilor care muncesc în afara granițelor. Acest program se adresează, deocamdată, românilor din marile comunități stabilite în țări europene și știu că acest program se bucură de succes. Este un proiect la care țin, întrucât pune accent asupra valorificării și păstrării limbii și civilizației române în comunitățile românești din afara granițelor”, a spus *Emil Boc*, care a mai subliniat faptul că Guvernul României a aprobat acordarea unui sprijin financiar pentru Societatea Română de Radiodifuziune din România, de a înființa în Republica Moldova postul „Radio Chișinău”, astfel încât românii din statul vecin, să aibă încă un canal de radio, care transmite în limba română și să beneficie-

de reședință, au dreptul să aibă acces la mass-media românească și au dreptul să-și păstreze credința străbună, au dreptul de a fi reprezentați politic și, mai presus de toate, au dreptul la recunoaștere deplină

peste tot unde cer acest lucru și unde poartă numele de român sau interpretări istorice și lingvistice ale acestuia, moldoveni, aro-mâni, istroromâni, meglonoromâni sau vlahi. Am pledat cu fermitate în relația cu omologii mei din statele vecine pentru obținerea și recunoașterea acestor drepturi. Demersurile noastre nu au fost întotdeauna urmate de acțiuni la nivelul autorităților din aceste state, dar câștigul nostru este altul. Am reușit să redăm etnicilor români mândria de a aparține unui popor care și-a creat un stat modern, european, al cărui proiect de integrare a avut succes și care, acum, poate extinde aceste beneficii și asupra lor.”

Activitățile Forumului Românilor de Pretutindeni s-au desfășurat pe parcursul a două zile, în cinci sesiuni de lucru interactive, în cadrul cărora au avut loc prezentări, discuții și debateri. Prin acest eveniment dedicat mediului asociativ,

organizatorii și-au propus să consolideze relațiile dintre statul român și etnicii români de peste hotare și, totodată, să supună debaterii o serie de teme importante pentru comunitățile românești din afara granițelor, astfel încât programele pe care le derulează statul român să constituie răspunsul adecvat la așteptările acestora.

În prima zi, vineri, au avut loc două sesiuni de lucru în cadrul cărora au fost discutate următoarele teme: „Programe și proiecte ale statului român pentru românii de pretutindeni” și „Identitatea românească în context european și internațional”. De asemenea, a fost discutat rolul mass-media în conturarea imaginii românilor în străinătate.

Cea de a doua zi a Forumului a debutat cu o dezbatere referitoare la „Drepturile și obligațiile cetățenilor români care trăiesc în afara granițelor țării” și a continuat cu discuții referitoare la „Imaginea românilor în străinătate” și „Modelarea strategiilor privind comunitățile românești din afara granițelor”.

La Forum au luat cuvântul primul-ministru *Emil Boc*, președintele Camerei Deputaților, *Roberta Anastase*, ministrul Afacerilor Externe, *Teodor Baconschi*, președintele Academiei Române, *Ionel Haiduc*, secretarul de stat pentru românii de pretutindeni, *Eugen Tomac*.

De asemenea au participat președintele Comisiei pentru românii de pretutindeni din cadrul Sena-

tului, *Viorel Badea*, Comisiei pentru apărare, ordine publică și siguranță națională din cadrul Senatului, *Teodor Meleșcanu*, președintele Comisiei pentru politică externă a Senatului, *Titus Corlățean*, președintele Comisiei pentru comunitățile de români din afara granițelor, *William Brînză* și deputatul *Mircea Lubanovici*, membru al Comisiei pentru comunitățile de români din afara granițelor.

Au rostit alocuțiuni și au intrat, de asemenea, în dialog cu participanții Ministrul Muncii, Familiei și Protecției Sociale, *Sulfina Barbu*, Ministrul Comunicațiilor și Societății Informaționale, *Valerian Vreme*, Ministrul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, *Daniel Funeriu*, vicepreședintele Academiei Române, *Marius Sala*, *Ioan Dascălu*, Secretar de stat, Ministrul Administrației și Internelor, *Nicoleta Eucarie*, președintele Autorității Naționale pentru Cetățenie, președintele director general al Societății Române de Radiodifuziune, *Andras Istvan Demeter*, președintele Institutului Cultural Român, *Horia Roman Patapievici*, președintele Societății de Cultură Macedo-Române, *Ion Caramitru*, directorul TVR Internațional, *Beatrice Comănescu* și *Mihai Ovidiu Enea*, director în cadrul TVR.

(Despre experiențele românilor din Ungaria la Forumul Românilor de Pretutindeni și în capitala României vom scrie în numărul următor.)

Pe scurt...

RECENSĂMÂNT
ȘI ÎN ROMÂNIA

Al 12 le-a recensământ din istoria României va fi primul după criteriile europene. Țările UE au fost chemate anul acesta să-și numere cetățenii și să afle care pe unde sunt, ce muncesc, ce statut marital au, în ce case trăiesc, cât câștigă, ce educație au și ce credință au. Bulgarii, germanii și englezii, de exemplu, au bifat deja această obligație europeană. Românii, ungurii și sârbii o fac în octombrie.

TOAMNA ORĂDEANĂ 2011

Casa de Cultură Oradea, cu sprijinul Primăriei Municipiului Oradea, organizează cea de-a XX-a ediție a festivalului „Toamna Orădeană”, în perioada 23 septembrie–12 octombrie. Acesta este cel mai important festival desfășurat în Oradea. Festivalul cuprinde spectacole de teatru, expoziții, manifestări culturale și concerte în aer liber. În ultimul sfârșit de săptămână, pe 7, 8, 9 octombrie, vor avea loc un șir de concerte în aer liber, printre care: Garden Beat, David Bryan, Hotel Fm, Fly Project, Șuie Paparude, Trupa Veche, VH2, Connect-R, Zdob și Zdub. Concertele vor avea loc în parcare din strada Independenței, de la ora 19.00 (acces liber). Activitățile festivalului de trei săptămâni vor culmina cu ziua orașului Oradea (12 octombrie).

SEDIUL ICR BUDAPESTA,
UN REPER CULTURAL
ȘI ARHITECTURAL

Peste 100 de curioși au vizitat Vila Malonyay, sediul Institutului Cultural Român din Budapesta, din str. Izsó, nr. 5, cu ocazia Zilelor Patrimoniului Național 2011, când tuturor celor interesați li s-a oferit prilejul de a trece pragul a peste 1000 de clădiri monument din Ungaria (instituții de stat, companii sau chiar locuințe private), edificii în care în timpul anului accesul nu este liber. În curând se împlinesc două decenii de când această clădire încărcată de istorie a devenit sediul ICR Budapesta, loc de cultură în care se desfășoară evenimente în jurul culturii române. În fiecare an, în luna octombrie, Vila Malonyay reîntră în circuitul arhitecturii, cu ocazia Lunii Arhitecturii din Ungaria.

Nou ambasador
la Budapesta

Președintele României, Traian Băsescu, a semnat miercuri, 28 septembrie, decretul privind acreditarea lui Alexandru Victor Micula în calitate de ambasador extraordinar și plenipotențiar al României în Republica Ungară. De asemenea, șeful statului român a semnat decretul privind acreditarea lui Ion Vilcu în calitate de ambasador extraordinar și plenipotențiar al României în Regatul Spaniei. Victor Micula își va ocupa noua funcție la Budapesta în zilele următoare.

A.B.

Gheorghe Gal
(1932–2011)

Aletenii și toți iubitorii dansului popular românesc sunt în doliu. Renumitul dansator Gheorghe Gal, „maestru al artei populare”, s-a stins din viață vineri, 30 septembrie, la vârsta de 79 de ani.

A învățat să danseze din fragedă copilărie, de la 5–6 ani. În 1947 a fost membru fondator al Ansamblului Folcloric Român din Aletea. Degeaba l-au chemat ansambluri din Budapesta să meargă să danseze la ei, el a rămas în satul natal, alături de familia sa, și a contribuit decenii de-a rândul la transmiterea frumoaselor dansuri populare românești pentru generațiile mai tinere. Spre recunoaștere pentru păstrarea și transmiterea tradițiilor locale românești, Gheorghe Gal a primit mai multe distincții înalte, în 1996 fiind primul dansator care a fost premiat cu placheta „Pentru Aletea”. Din 1989 a fost posesorul distincției „Maestru al Artei Populare”, cea mai înaltă distincție în domeniul folcloric din Ungaria. Decenii de-a

rândul a fost membru activ în asociația și autoguvernarea românilor din Aletea, dar și în organizațiile naționale ale românilor din Ungaria.

Gheorghe Gal a fost înmormântat joi, 6 octombrie, în cimitirul din Aletea.

Veșnică să-i fie pomenirea!

Statuia lui Harruckern,
creația unui artist românBurse de studii
pentru liceenii
de naționalitate

În ziua de 4 octombrie vicepremierul Navracsics Tibor a înmănat bursele de studii pentru naționalități, acordate de Ministerul Administrației Publice și Justiției din Ungaria.

Cei 10 bursieri, printre care se află și un elev al Liceului „Nicolae Bălcescu” din Iula, au preluat bursele, care asigură 60 de mii de forint lunar. Bursa de studii sprijină elevii talentați ai școlilor medii de naționalitate și bilingve, care nu își pot continua studiile superioare din motive financiare sau din cauza distanței mari dintre domiciliu și localitatea în care se află universitatea. Din partea Liceului „Nicolae Bălcescu” bursa de studii a primit-o Daniel Repiský, elev în clasa a 11-a, care va beneficia de această bursă timp de doi ani, până la bacalaureat.

La eveniment au participat și conducătorii Secretariatului de Stat pentru Naționalități și Culte, secretarul de stat Szászfalvi László și subsecretarul de stat Latorcai Csaba.

R.P.

Citiți
„E-Foaia”!

„E-Foaia”, varianta electronică a „Foi” tipărite, poate fi comandată (sau se poate cere un număr de probă gratuit) la adresa:

foaia@foaia.hu

Joi, 29 septembrie, în curtea Școlii de arte și meserii „Harruckern János” din Iula a avut loc ceremonia de inaugurare a statuii baronului Harruckern. Statuia este creația artistică a sculptorului arădean Ioan Tolan.

La evenimentul solemn a luat parte Karl Winkler, primarul din Schenkenfeld, orașul natal al lui Harruckern. După programul orchestrei din orașul austriac, Mikulán Róbert, directorul instituției de învățământ și Farkas Zoltán, președintele Consiliului Județean Bichiș s-a adresat publicului prin câteva gânduri festive.

După inaugurarea statuii Harruckern, publicul a fost invitat la o lansare de carte și la o expoziție de pictură, care a avut loc în incinta instituției.

A.C.

Recensământ 2011

Convinge-i și pe ceilalți să se declare români! (4)

**Marius Maghiaru,
preot
protopop,
Budapesta**

– Recensământul este un act necesar și de seamă pentru fiecare țară, căci prin el conducerea politică și cei care îi ajută la luarea hotărârilor importante primesc o imagine generală, mai amplă, despre situația țării, a cetățenilor și a celorlalți locuitori. Bineînțeles, nu este vorba despre o simplă enumerare a oamenilor, pentru că astfel de date se pot obține oricând din evidențele centrale. La recensământ este vorba mai mult despre condițiile de trai, apartenența etnică și confesională, nivelul cultural și material al societății etc. Chiar și Mântuitorul Iisus Hristos s-a întrupat, s-a născut în Betleem, în timpul unui recensământ, ordonat de împăratul roman Octavian Augustus (i. Hr. 63 – d. Hr. 14), care însă, față de cel din zilele noastre, din luna octombrie, a durat mai mulți ani. Nu aș putea să vă spun că aștept cu mari emoții recensământul, probabil că voi completa formularul prin Internet, ca să scap în cât mai scurt timp de această datorie cetățenească. Pentru noi, românii din Ungaria, punctul sensibil și important al recensământului este declararea apartenenței noastre etnice și confesionale. La ultimul recensământ, în comunitatea din Budapesta, din păcate, de mai multe ori am auzit că oamenii, din diverse motive, nu au avut curajul să se declare români și ortodocși. Dar personal și eu am avut ocazia, când recenzorul la apartenența etnică – nu din rea voință, cred – în mod automat a vrut să bifeze cea maghiară. Totuși, cine simte cea mai mică responsabilitate pentru comunitatea românească din Ungaria, nu poa-

te evita să se declare român, și dacă este cazul, chiar român ortodox. Eu cred, că cea mai bună garanție pentru anonimitate este completarea formularului pe calea Internetului, iar dacă cineva nu înțelege bine ungurește, poate completa formularul și în limba română. Cred că prea mari schimbări față de rezultatele din 2011 nu vor fi. Sper că o mare parte a românilor din Ungaria vor înțelege care este miza adevărată a recensământului.

.....

**Eva Bocsor Karancsi,
Otlaca-Pustă**

– Recensământul e important pentru noi, românii din Ungaria, ca să știm câți suntem în țara asta, să știm câți ne recunoaștem rădăcinile românești. Eu ca președintă a Asociației Culturale Române „Mihai Părdi” din Otlaca Pustă am chemat membrii asociației la o ședință în luna septembrie, unde i-am lămurit de ce este foarte important să se declare români și le-am dat să ducă la rude, vecini și cunoscuți, pliante primite de la Autogovernarea Românească a Județului Bichiș. Eu personal aștept un rezultat pozitiv. Sper ca oamenii care provin din familii românești, mai ales cei din județele de pe lângă granița cu România, să se declare de naționalitate română.

.....

**Valeria Stegermajér,
fost notar,
Chitighaz**

– Am discutat deja în familie despre recensământul din luna

octombrie, la ce să fim atenți, dar și mama mea de peste 80 de ani știe la ce să fie atentă la recensământ, așa că sunt convinsă că românii din Chitighaz știu ce au de făcut și cum să răspundă la întrebările legate de naționalitatea și religia lor. E important pentru instituții, pentru biserică, pentru școală. Ar trebui să-i încurajăm pe săteni și pe românii din Ungaria, în general, să nu le fie rușine să se declare români, ca la urmă să nu ne fie rușine că suntem puțini. Un rol important îl au și recenzorii, mai ales în satele românești. Anul acesta nu știu cât de mult s-a ținut cont că trăim într-o localitate românească, dar pe vremea când lucram eu la primărie foarte mulți pedagogi de la școala românească erau recenzori.

.....

**Maria Sferle Ruja,
recenzor,
Micherechi**

– Eu am fost recenzor și în urmă cu zece ani, așa că am experiență în ceea ce privește recensământul. Cu românii din Micherechi nu e nicio problemă, ei declară cu mândrie că sunt români, însă am avut cazuri în care românii veniți din România și stabiliți aici s-au declarat maghiari. Eu sper ca la recensământul de anul acesta să fim mai mulți români, însă la noi în sat acum e o altfel de problemă, deoarece foarte mulți își scot copii de la noi de la școală și-i duc la școli maghiare în Julia sau Șercad. Aceștia se vor declara oare încă români? Ceea ce putem face noi, recenzorii, este faptul că fiind din sat și știindu-ne unii pe alții, putem să-i lămurim, dacă sunt români, să aibă curaj să-și declare naționalitatea.

Anca Butar

Pe scurt...

JULA

Centrul de Documentare și Informare al Autogovernării pe Țară organizează vineri, 7 octombrie, întâlnirea culturală „Satul nostru Chitighaz”. Programul include vernisarea unei expoziții și un program folcloric cu protagoniști din localitatea Chitighaz.

MICHERECHI

Dansatorii Echipei de păstrare a tradițiilor „Gheorghe Nistor” din Micherechi vor participa între 14–16 octombrie la un concurs național al minorităților din Ungaria „Cine ce știe”, care se va desfășura la Hévíz. Premiul principal este o excursie de mai multe zile la Viena. Concursul este organizat de Hotelul Majerik, casa de cultură și primăria orașului Hévíz.

CENADUL UNGURESC

Autogovernarea Românească din Cenad organizează o excursie de o zi la Peștera Urșilor, cea mai spectaculoasă peșteră din punct de vedere fosilifer din România și care se găsește la marginea satului Chișcău, comuna Pietroasa, județul Bihor. Excursia va avea loc pe 15 octombrie.

BUDAPESTA

Autogovernarea Românească din sectorul XVI al Budapestei organizează, pe 18 octombrie, expoziția de icoane a artistei amatoare Elena Ruja. Vernisajul expoziției va avea loc marți, 18 octombrie, de la ora 17.00, la Centrul Cultural Corvin din Budapesta (str. Hunyadvár nr. 43/b). Expoziția va putea fi vizionată până pe 2 noiembrie.

NÄDLAC

Autogovernarea Românească din Nădlac organizează, pe 28 octombrie, un concurs de recitare de poezie și proză în limba română pentru elevii școlilor generale din Ungaria, unde se predă limba română. Până la termenul limită, 30 septembrie, s-au prezentat 10 elevi de la școlile generale din Julia, Leucușhaz și Cenadul Unguresc. Concurusul se va desfășura la Centrul Cultural Dózsa György, cu începere de la ora 10.00.

Pregătiri pentru recensământ în județul Ciongrad

Consulatul General al României la Seghedin a organizat vineri, 30 septembrie, o întâlnire și o consfătuire cu subiectul „Recensământul din anul 2011”, la care au fost invitați toți președinții și vicepreședinții autogovernărilor românești din județul Ciongrad. Întâlnirea a avut loc la Clubul românilor din Cenadul Unguresc, unde s-au adunat reprezentanți din trei autogovernări, și anume din Seghedin, Cenadul Unguresc și Macău,

ceilalți dovedindu-se, din păcate, neinteresați.

La eveniment a fost prezent Dan Constantin, consulul gerant interimar de la Seghedin și viceconsulul Răzvan Ciolcă, încurajându-i pe cei prezenți să se declare români și să se deschidă spre românii stabiliți în Ungaria, să-i caute și să ia legătura cu ei, deoarece în județul Ciongrad trăiesc mai multe sute de români veniți din România. La reuniune au fost îm-

părțite și pliante informative bilingve și a fost invitat și un recenzor de naționalitate română, care le-a făcut cunoscute celor prezenți modalitățile prin care se desfășoară recensământul, care se referă nu doar la cetățenii acestei țări care dețin cetățenia maghiară, ci se vor înregistra și românii care au permis de ședere sau, pur și simplu, au proprietăți în Ungaria și locuiesc aici.

A.B.

Zi de mulțumire la biserica penticostală din Micherechi

Duminică, 25 septembrie, la Biserica Penticostală nr.1 din Micherechi a fost sărbătorită Ziua de mulțumire. În cadrul serviciului divin de după-masă, credincioșii bisericii au avut ca oaspeți pe **Vladimir Pustan**, președintele Fundației „Cireșarii” din România și pe surorile **Alexandra** și **Flavia Iono**i de la Biserica Penticostală Tabor din Oradea. La mesajul pastorului din cadrul Zilei de mulțumire biserica a devenit arhiplină.

În cadrul serviciului divin de după-masă, presbiterul Bisericii Penticostale nr. 1, **Ioan Rocsin** i-a salutat în rândul credincioșilor pe primărița localității **Margareta Tat** și pe vice-primarul **Bertold Netea**, pe pastorul bisericii **Durkó Albert**, precum și pe credincioșii de la bisericile baptistă, penticostală și ortodoxă, care în număr mare au venit cu recunoștință în biserica Domnului să-l mulțumească pentru îndurarea Lui și să se roage ca Dumnezeu să le ajute în viață.

Pastorul **Vladimir Pustan**, iubit de către credincioșii micherecheni, și care nu pentru prima dată vestește Cuvântul Domnului în Biserica Penticostală nr.1 din Micherechi, s-a rugat pentru binecuvântarea sufletelor după care a predicat Cuvântul Domnului cu putere, chiar cu ochii plini de lacrimi.

„Trăim într-un veac al nemulțumirii. Ne sculăm de la masă uitând să spunem: Mulțumesc. Dacă nu suntem mulțumitori unora față de ceilalți, atunci nu suntem mulțumitori nici Lui Dumnezeu, care nu se vede. Dacă nu le mulțumim la cei care se văd cum am putea mulțumi la Cel care nu se vede? De aceea mă rog în această zi de mulțumire, ca Dumnezeu să ne ajute ca să putem deveni și mulțumiți, dar și mulțumitori. Mulțumit înseamnă a fi mulțumit cu lucrurile materiale. Bogăția adevărată

nu înseamnă să îți dorești mai mult, ci din contră, mai puțin. Nu-i păcat ca să fii bogat, e păcat să mori bogat, adică să fiți foarte mulțumiți de lucrurile materiale și să fiți nemulțumiți de lucrurile spirituale. Niciodată să nu fiți mulțumiți de cât faceți pentru Dumnezeu! A fi mulțumit e un lucru mare, dar a fi mulțumitor e un lucru și mai mare. Pentru că mulțumitorul își îndreaptă privirea spre Dumnezeu. Lăudați pe Domnul căci El este bun! El este răspunsul nostru la rugăciunile noastre.

Poți avea o casă bogată și o soție cu care să nu te înțelegi, totul e deșertăciune. Mai bine cu Dumnezeu sărac, decât cu satana bogat”, a explicat pastorul Pustan care a continuat cu verse-

tul din Romani 8:28, care spune: „Toate lucrurile lucrează spre binele celor ce-l iubesc pe Dumnezeu.”

În continuare, pastorul **Vladimir Pustan** s-a oprit pentru explicarea faptului cum să fim recunoscători pentru familia noastră: „Dacă aveți probleme în familie, trebuie să vă rugați pentru ei, pentru că mulți nu au soț sau soție. Rugați-vă pentru copiii Dumneavoastră, oricum ar fi ei. Cu toții avem ceea ce merităm în viață, fiecare dintre noi. Să fiți recunoscători pentru familia Dumneavoastră, pentru că s-ar putea să fie și mai rău. Rugați-vă unii pentru alții și vorbiți-vă frumos în casă. Spuneți-vă mulțumesc unii altora, faceți-vă complimente deoarece contează foarte mult”. La finalul predicii, **Viorel Bogdan** a rostit cuvinte de mulțumire Domnului. Cântările de laudă au fost date de tinerii și membrii bisericii gazde și surorile Iono din Oradea.

În timp ce în curtea bisericii credincioșii s-au adunat la un ceai și au gustat din bunătățile servite, pastorul Pustan ne-a explicat înțelesul profund al cuvintelor.

– În predica de astăzi am putut auzi că a fi mulțumit este lucru mare, a fi mulțumitor este un lucru și mai mare. Care este diferența?

– Este exact diferența între grijă și îngrijorare. Avem dreptul să ne facem griji pentru pâine, pentru copii, pentru viață. Ca și

creștini nu avem voie ca să ne îngrijorăm. Avem dreptul să fim mulțumiți, dar mulțumiți sunt mulți oameni pe pământul acesta care nu-L au pe Dumnezeu. Creștinii trebuie să fie mulțumitori, adică mulțumirea lor trebuie să aibă un obiect și obiectul trebuie să fie Dumnezeu. Consider că este mai important ca un creștin să vadă nu ceea ce dă Dumnezeu, ci să-L vadă pe El. Noi trebuie să ne uităm la fața Lui. Dacă-L ai pe Dumnezeu, ai totul.

– Slujiți Domnului cu bucurie, veniți cu veselie înaintea Lui, citim la Psalmii 100:2. Ce înseamnă această pildă pentru creștini?

– Pentru creștini înseamnă verbalizarea dragostei. În anii aceștia, nu-i suficient să te rogi în cămăruța ta. Închinarea creștină trebuie să fie o explozie de bucurie, un anamnezis, adică o aducere aminte la ceea ce a făcut Dumnezeu pentru noi, pentru fiecare. Atunci închinarea creștină trebuie să fie dominată de bucurie. Pavel poruncește ca creștinul să se bucure.

Bucurați-vă ca cei care au nădejde, nu ca cei care n-au nădejde. Adică nădejdea noastră înseamnă Dumnezeu.

– Ați predicat ca să fim recunoscători pentru sănătatea noastră, care se pare a fi un lucru firesc. Sau nu este așa?

– Mereu suntem nemulțumiți cu sănătatea noastră. Mereu avem cuvintele: nu pot, din copilul acesta n-o să fie nimic, nu o să mă înțeleg niciodată cu soția, ș.a.m.d. Acestea sunt autoblesteme. Vedem partea goală a paharului. Trebuie să avem un limbaj pozitiv, să vedem partea plină a paharului. Adică trebuie să fim oameni care să înțelegem că există nădejde.

– Care este diferența între speranță și nădejde?

– Speranța locuiește în cap, iar credința, nădejdea în inima omului. Credința înseamnă automat o acțiune, ne-a explicat pastorul Pustan.

– Ce însemnătate are ziua de mulțumire pentru credincioșii din Micherechi?, l-am mai întrebat pe **Ioan Rocsin**, presbiterul Bisericii Penticostale nr. 1 din Micherechi.

– Tot ce am primit, le avem de la Dumnezeu. Este o zi când venim înaintea lui Dumnezeu să-L lăudăm pentru tot ce ne-a făcut. Cel mai minunat lucru este să vezi împreună credincioși de orice confesiune, penticostali, baptiști, ortodocși și ostași lăudându-L pe Domnul. Ana Cioca

În Ungaria, există câteva comunități românești, care își păstrează cu multă muncă și seriozitate apartenența etnică și care aparțin unor culte neoprotestante, în special cultului baptist și penticostal. Acum a început numărarea populației din Ungaria și fiecare dintre noi va trebui să răspundem între 1–31 octombrie la anumite întrebări obligatorii, dar vom fi întrebați și despre apartenența noastră etnică și religioasă. Deși la aceste în-

trebări nu suntem obligați să răspundem, pentru comunitatea noastră românească, dar și pentru comunitățile noastre religioase, ele sunt foarte importante. Conștiința noastră ne dictează să ne declarăm așa cum ne-am născut: români. Să declarăm că limba noastră maternă este cea pe care o vorbim în familie și o folosim la serviciile noastre divine: limba română. Acum este timpul potrivit să declarăm că aparținem bisericii prin care urmărim învățătura lui

Îndemn

Isus: **baptistă** sau **penticostală**.

După ce am declarat că suntem de naționalitate **română**, că limba noastră maternă este **română**, că acasă vorbim **românește**, este de datoria noastră să declarăm că suntem creștini baptiști sau creștini penticostali. Deși membri ai bisericilor noastre devin doar cei care L-au mărturisit pe Isus Cristos în apa botezului, potrivit logicii recensământului, conducătorii Cultului Baptist din Ungaria și ai Cultului Pen-

ticostal din Ungaria, consideră că se pot declara aparținători ai bisericii și cei care s-au născut în familii de baptiști sau penticostali, au aceste rădăcini, și, deși nu au fost botezați încă, participă cu noi împreună la viața comunității, care este căminul lor spiritual.

Să nu uitați, deci, să răspundeți la întrebarea „De care comunitate religioasă, confesiune considerați că aparțineți?”, că sunteți **baptiști**, că sunteți **penticostali**! R. Păcaș

Declarați-vă identitatea și credința!

PS Siluan, Episcopul românilor ortodocși din Ungaria s-a adresat la începutul lunii septembrie printr-o circulară tuturor preoților ortodocși români din țară pentru a face și aceștia demersurile necesare în vederea recensământului populației Ungariei, ce are loc pe tot parcursul lunii octombrie. Redăm din nou textul acestei circulare.

În perioada 1-31 octombrie 2011 va avea loc cel de-al 15-lea recensământ din istoria recentă a Ungariei. La ultimul recensământ, din 2001, numărul românilor din Ungaria a fost de 7.995, adică cu 2.745 de persoane mai puțin decât în 1990, iar 5.598 dintre aceștia s-au declarat creștini ortodocși, adică aproape două treimi din numărul total al românilor declarați.

Recensământul din toamna aceasta este foarte important pentru toate instituțiile românești care funcționează în această țară, între care se numără Biserica și Școala, deoarece este foarte posibil ca în viitorul apropiat existența acestor instituții și susținerea funcționării lor de către Stat să fie strâns legată de numărul celor care o compun.

Nu este suficient ca românii ortodocși din această țară să susțină doar în fața propriei lor conștiințe identitatea națională și spirituală, ci este absolut necesar ca ei să își declare cu curaj și responsabilitate această identitate și la recensământul care va avea loc. Suntem încredințați că în condițiile actuale în care trăim cu toții, prin drepturile garantate de Uniunea Europeană și de către Statul Maghiar, nu poate să reprezinte un risc sau o problemă declararea publică a acestor date. Pe de altă parte, afirmarea lor la acest recensământ nu este doar o datorie de conștiință față de strămoșii noștri, ci ea este esențială pentru continuitatea Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria și a comunității românești în general.

În acest context, considerăm că este de datoria noastră, a slujitorilor Bisericii Ortodoxe Române din Ungaria, ca în timpul serviciului religios de la biserică, dar și cu alte ocazii, să îi conștientizăm pe credincioșii noștri despre importanța fundamentală a acestui demers și despre necesitatea ca atât ei, cât și urmașii lor aflați în diferite localități din Ungaria, să își declare apartenența la naționalitatea română și la Biserica Ortodoxă. Rezultatul acestui recensământ va conta foarte mult pentru toate instituțiile românești din Ungaria și pentru viitorul lor și el va fi cunoscut pretutindeni, deci și în România.

Întrebările despre apartenența etnică și religioasă, precum și despre limba vorbită, sunt facultative și se găsesc pe ultima pagină, a 8-a, a chestionarului de la recensământ, la întrebările 34, 36 și 38, din capitolul V. Credincioșii noștri și toți românii din Ungaria care completează acest formular trebuie conștientizați de faptul că este un drept al lor pe care trebuie să îl folosească, răspunzând și la aceste întrebări, chiar dacă recenzorul nu le pomeneste nimic despre ele, din uitare sau din alte pricini.

Cu încredințarea că înțelegeți importanța acestei acțiuni pentru viitorul Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria și al comunității românești din această țară și că veți contribui la susținerea ei, rugăm pe Bunul Dumnezeu să vă dăruiască tot ajutorul în misiunea nobilă și sfântoasă pe care o desfășurați în folosul Sfintei noastre Biserici Dreptmăritoare Române și a credincioșilor încredințați spre păstorie.

Cu binecuvântare,

† **Siluan**, Episcopul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria

Motivul crucii în arta populară românească

Duminică, 18 septembrie, Centrul Cultural Pastoral-Misionar „Sfântul Vasile cel Mare” și Asociația Femeilor Ortodoxe Române din Budapesta au fost gazdele expoziției organizate sub genericul „Motivul crucii în arta populară românească”. Expoziția a fost vernisată mai întâi la Oradea, la Mănăstirea Sfintei Cruci, în ziua în care se sărbătorește Înălțarea Sfintei Cruci.

Invitata de onoare a evenimentului de la Oradea și Budapesta a fost conferențiară universitară **dr. Angela Paveliuc Olariu** din Iași, coordonator al Departamentului tradiții din cadrul Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, unul dintre cei

subliniind că: „Pentru noi, creștinii, crucea este foarte importantă, întrucât simbolizează biruința asupra păcatului, înseamnă în același timp jertfă și bucurie, adică mântuire”. Președîn-

sale, a susținut prelegeri și cursuri la marile universități din Europa și America. Angela Paveliuc Olariu a precizat că obiectele prezentate în expoziția de la Oradea și Budapesta au colindat prin toată lumea și au vorbit de frumoasele tradiții românești. A mărturisit că a fost impresionată de comunitatea românească din jurul capelei ortodoxe române de la Budapesta și i-a felicitat pe organizatorii evenimentului și pe membrii comunității, pentru că deși sunt departe de țara-mamă, trăiesc în spiritul tradițiilor strămoșești. I-a îndemnat să fie mândri de apartenența lor, pentru că valorile poporului român nu sunt cu nimic mai prejos de ale altor popoare.

Expoziția de la Budapesta a fost și un prilej de întâlnire pentru membrele asociațiilor femeilor ortodoxe din Oradea și Budapesta, care au promis că vor colabora în continuare și vor organiza împreună și în viitor evenimente de acest gen.

Gabriela Enea Elekes

mai renumiți etnologi din România. În cadrul expoziției au fost expuse cruci, obiecte de artă populară tradițională din lemn, ceramică, textile de interior, precum covoare, prosoape, fețe de masă, obiecte de port tradițional, care au în ornamentica lor motivul crucii.

Invitatul doamnei Olariu în expoziție a fost părintele **Cosmin Pop**, preot paroh la Jaca, prezent cu o colecție de cruci sculptate în lemn.

În deschiderea expoziției, părintele ieromonah singhel **David Pop** a vorbit despre simbolistica crucii

ta AFOR din Budapesta a prezentat participanților personalitatea „doamnei etnografiei românești”, care de-a lungul vieții s-a dăruit pasiunii pentru tradiție, pentru frumosul popular autentic. De numele Angelei Olariu Paveliuc se leagă reorganizarea muzeelor etnografice de la Câmpulung Moldovenesc și Iași, înființarea Muzeului Județean din Botoșani și a Muzeului „1907” din Flămânzi, precum și reorganizarea Muzeului Memorial „George Enescu” din Dorohoi și a Casei Memoriale „George Enescu” din Liveni. De-a lungul carierei

Se prezintă bobocii Liceului „Nicolae Bălcescu” din Jula

A început un nou an școlar, cu noi elevi și noi emoții care apoi se transformă în impresii. Liceul „Nicolae Bălcescu” din Jula se bucură și în anul școlar 2011/2012 de un număr mare de boboci, cei 44 de elevi fiind împărțiți din nou în două clase.

Ne-am propus și în acest an să întrebăm motivele noilor liceeni

de ce au ales liceul românesc, care ne-au mărturisit în câteva rânduri și primele impresii despre școală, colegi și profesori, dar și planurile lor de viitor. Diriginta celor 23 elevi din clasa 9/A este profesoara *Mariana Oros Martin*, iar a celor 21 liceeni din clasa 9/B este profesoara *Florica Santău*.

Elevii din clasa 9/A

„Această școală este cea de-a doua casă a mea, deoarece sunt aici elevă de 9 ani și totdeauna mi-a plăcut să intru în clădire. Îi voi sfătui pe toți cunoscuții mei să se înscrie aici, este o școală superbă, cu profesori superbi și copii deosebiți. Școala asigură un fond de bază pentru continuarea studiilor, pentru că se învață două limbi străine și ne putem continua studiile la o universitate în România sau să lucrăm mai târziu în România. În această nouă comunitate fiecare îl întregește într-un fel pe celălalt. Peste trei ani vreau să-mi continui studiile și să trăiesc la Seghedin. Dreptul mă preocupă cel mai mult. Iubesc foarte mult această școală și îmi va lipsi dacă va trebui să plec de aici.” (*Tekla Barta*)

„Am ales această școală pentru că și fratele meu a fost elevul acestei școli, dar și mulți alții m-au sfătuit să mă înscriu aici. E adevărat că școala este și foarte aproape de casa noastră. Mă bucur că avem o gașcă bună în clasă și că învățăm două limbi străine.” (*Dora Mészáros*)

„Mă numesc Tamara Miron. De aceea am ales școala aceasta pentru că aș vrea să învăț, să studiez mai mult limba și literatura română. Materia mea preferată este limba română.” (*Tamara Miron*)

„Eu și în clasele școlii generale m-am simțit foarte bine în școala aceasta. Am avut și am și acum foarte mulți prieteni cunoscuți. Limba română mi-a fost ușor să o învăț, pentru că și acasă vorbim mult românește cu părinții și cu bunicii. Profesorii sunt ajutători, și la ore ne învățăm multe lucruri interesante. După liceu vreau să învăț mai departe la o universitate, și cred că școala aceasta mă va pregăti bine.” (*Gheorghe Radici*)

„Mă numesc Enikő Rocsin, am 14 ani. Am venit din Micherechi la Liceul

„Nicolae Bălcescu” ca să reușesc să învăț limba română mai bine. Mulți din rudeniile mele au venit în școala aceasta și vreau să am și eu rezultate bune ca ei. Până acum sunt foarte mulțumită cu școala aceasta și sper că profesorii mă vor ajuta să simt la fel și în continuare.” (*Enikő Rocsin*)

„Am ales să mă înscriu în această școală, pentru că mama mea este româncă și m-a sfătuit să vin aici. Iubesc limba română, iar gașca e super.” (*Edina Óbis*)

„Eu am decis să fiu elevă la Liceul „Bălcescu”, pentru că învățarea limbilor este un lucru foarte important pentru mine. Vreau să însușesc cât mai multe limbi străine, acest lucru fiind esențial în viitor atât pentru continuarea studiilor mele, cât și pentru dezvoltarea cunoștințelor mele proprii. Mi-aș dori să studiez, să-mi continui studiile la o universitate în străinătate.” (*Isabela Boca*)

„Mă numesc Antoniu Raul Morariu. Am ales școala asta pentru că este unicul liceu cu profil românesc din Ungaria. Colegii sunt prietenoși, profesorii la fel, dar și severi când trebuie. Ne învățăm bine și dacă nu înțelegem ceva ne explică după ore.” (*Antoniu Raul Morariu*)

„Mă numesc Emil Puha și am ales acest liceu pentru că aici sunt și frații mei mai mari, și mai târziu aș dori să îmi continui studiile în România.” (*Emil Puha*)

„M-am înscris în liceul acesta, pentru că și școala generală am absolvit-o tot aici. Locuind într-un oraș de lângă graniță, îmi va fi de folos cunoașterea limbii române. Anul școlar a început cu bine și am cunoscut mulți oameni interesanți în persoana colegilor mei de clasă.” (*Zsombor Baráth*)

„Mă numesc Nora Ruja. Sunt elevă în clasa a 9/A. Am ales școala aceasta, fiindcă vreau să învăț limba română mai departe. Școala generală am petrecut-o aici și îmi place foarte mult. Profesorii sunt corecți și simpatici. Orele mele preferate sunt: limba engleză, limba română, educația fizică.” (*Nora Ruja*)

„Mă numesc Benjamin Țicudean. Am ales școala aceasta pentru că și sora mea, Nicoleta, învață aici. Încă nu am planuri, nu știu ce vreau să fiu. Prima lună e destul de fain. Să fac naveta în fiecare zi e puțin plictisitor, dar când sunt acasă e cu mult mai bine, decât să stau la cămin, pentru că acasă am mai multe posibilități de jocuri, pe net, tenis de masă, fotbal

ș.a.m.d.” (*Benjamin Țicudean*)

„Mă numesc Kinga Antal. Am ales liceul acesta pentru că și sora mea aici învață, și pentru că aș vrea să învăț și pe mai departe limba română, eu absolvind școala generală din Micherechi. S-ar putea să îmi continui studiile în România. Îmi place limba română, pentru că și mătușa mea este scriitoare româncă.” (*Kinga Antal*)

„Mă numesc Szabolcs Ruja. Am ales liceul acesta pentru că mulți prieteni au fost aici și au zis că e un liceu foarte bun. Dar și pentru că pot învăța mai departe în limba română. Îmi place să învăț aici cu prietenii mei. Orele mele preferate sunt: educație fizică, limba română și istoria.” (*Szabolcs Ruja*)

„Mă numesc Antoniu Tóth. De aceea am ales această școală, deoarece am auzit multe lucruri frumoase despre ea și vreau să am și eu parte din aceste lucruri bune. Am impresii bune până acum, am colegi foarte buni și este foarte bine în cămin.” (*Antoniu Tóth*)

„De aceea am ales Liceul Bălcescu pentru că și sora mea învață aici și pentru că îmi place foarte mult limba română. Aici dacă învățăm limba aceasta așa de frumoasă am posibili-

tatea să îmi continui studiile mai departe în România. Copiii din liceul acesta sunt foarte prietenoși. Pe lângă limba română îmi place și sportul.” (*Carmen Henrieta Solcan*)

„Mă numesc Blaziu Benye. M-am înscris și eu la liceul românesc din Jula, pentru că și părinții mei au fost elevii acestei școli.” (*Blaziu Benye*)

„Am venit în acest liceu, fiindcă am auzit multe lucruri bune despre el. Mulți cunoscuți mi-au povestit despre viața din cămin și despre nivelul ridicat al predării. Mă bucur foarte mult că am fost admis și voi putea învăța românește între tineri și adulți prietenoși. Până acum am impresii foarte bune, gașca este fain.” (*Marco Gherman*)

„Am ales acest liceu, pentru că și școala generală am absolvit-o aici. Mulți dintre foștii colegi de clasă au rămas și ei aici. Iubesc limba română. Profesorii sunt severi după cum trebuie să fie, și nu exagerează. Îmi place și la cămin, cu toate că abia acum m-am mutat acolo.” (*Viola Netea*)

„Mă numesc Ioan Cozma, am 14 ani. Timp de șase ani am fost elevul școlii generale din Micherechi, dar în clasa a 7-a m-am transferat aici, la școala generală. Am rămas aici să continui învățarea limbii române, dar și pentru că profesorii sunt simpatici.” (*Ioan Cozma*)

„Eu sunt elevul acestei școli din clasa întâi a școlii generale, și am rămas aici, ca să învăț și pe mai departe limba română. Primele impresii îmi sunt foarte bune la liceu, pentru că ne aflăm foarte bine cu colegii de clasă. Și profesorii sunt foarte simpatici. Mă bucur mult că mi-am continuat studiile liceale aici, și până la urmă îmi plac și orele de maghiară, cu toate că din clasa întâi le-am urât.” (*Gavril Nagy*)

Se prezintă bobocii Liceului „Nicolae Bălcescu” din Julia

Elevii din clasa 9/B

„Mă numesc Amanda Puiu. Eu am ales școala aceasta pentru limba română, și pentru că este și mai aproape de satul Micherechi, unde locuiesc. În continuare aș dori să învăț limba română mai bine și dacă termin liceul să îmi continui studiile într-o instituție de învățământ din România. (Amanda Puiu)

„Fiindcă eu nu cunosc limba maghiară, am căutat un liceu român unde pot învăța și limba maghiară. Am găsit acest liceu și l-am ales pentru că am auzit că este un liceu bun și după cum am mai spus pentru că are profil românesc și pentru că este foarte aproape de orașul Bichișciaba, unde eu locuiesc.” (Amalia Adela Ilin)

„Eu mă numesc Aron Ioan Rocsin, sunt din Micherechi, iar Liceul Bălcescu l-am ales pentru că vreau să învăț bine limba română. (Aron Ioan Rocsin)

„Eu mă numesc Cristian Somogyi. Am ales școala aceasta pentru că este aproape și pentru că frații mei sunt aici și ei spun lucruri bune despre școală.” (Cristian Somogyi)

„Eu sunt Adrian Duma. Am 14 ani și sunt din Bătania, dar m-am mutat din România aici, din Brașov. Am ales acest liceu pentru că este aproape și eu nu prea înțeleg limba maghiară. Multă lume mi l-a recomandat, că este un liceu bun, și pentru mine e important mai ales pentru că este românesc.” (Adrian Duma)

„Pe mine mă cheamă Renata Tamás, locuiesc în Apateu. Am ales această școală pentru că mulți oameni care o cunosc mi-au zis să vin aici pentru că este o școală foarte bună. Este important să învăț bine și să primesc note cât mai bune.” (Renata Tamás)

„Mă numesc Mario Bodnar, am venit de la Micherechi. Am ales școala aceasta pentru că este o școală românească și pentru că am mulți prieteni aici.” (Mario Bodnar)

„Eu mă numesc Samuel Gherman. Am ales școala aceasta, pentru că vreau să

continui să învăț limba mea maternă, limba română. Aici am foarte mulți prieteni, pe care îi cunosc de la grădiniță. M-au sfătuit mulți să aleg școala aceasta pentru că este cea mai bună școală în care învățăm și limba română, și au avut dreptate. Aici am posibilitatea să dau bacalaureat din limba și literatura română, dar și din engleză. Mă simt aici ca într-o familie mare. (Samuel Gherman)

„Eu mă numesc David Far. Am ales școala aceasta ca să continui învățarea limbii române și am aici mulți prieteni din Micherechi. M-au sfătuit mulți ca să vin aici, pentru că școala aceasta este bună și familiară.” (David Far)

„Am ales școala asta pentru că vreau să vorbesc

mai bine în limba română și am învățat aici în școala generală.” (Adam Bagosi)

„Eu mă numesc Vivien Nagy. Am 15 ani și am venit din Micherechi. De aceea am ales Liceul Nicolae Bălcescu din Julia pentru că putem învăța limba română. Este și aproape de satul meu, dar am auzit și multe lucruri bune despre școală. Până acum mă simt bine la școală, dar și colegii sunt draguți.” (Vivien Nagy)

„Mă numesc Anamaria Sucigan, am 15 ani. Am venit din Micherechi. Am ales Liceul Nicolae Bălcescu pentru că am auzit multe lucruri bune despre el, și verișorii mei au făcut acest liceu. Școala este aproape de Micherechi. Îmi place liceul pentru că este familiar, și prietenele mele înva-

ță aici. Am învățat limba română la Micherechi, dar pe lângă aceea și în liceu pot să continui învățarea limbii române.” (Anamaria Sucigan)

„De aceea am ales școala aceasta, pentru că vreau să învăț mai departe limba română, e aproape căminul de școală, părinții mei și sora mea, Nora au învățat și ei aici. Mă bucur că am foarte mulți prieteni aici și că suntem ca într-o familie mare.” (David Ruben Cefan)

„Mă numesc Iuliana Eva Szabó, sunt din Apateu. M-am înscris în acest liceu, pentru că am auzit despre acesta numai lucruri bune de la elevii care au învățat aici. Îmi place că atmosfera este familiară. Și mă bucur că având rezultate bune, am fost admisă la li-

ceu, pentru că aici este important să ai rezultate bune, iar la mine învățarea limbilor este pe primul loc.” (Iuliana Eva Szabó)

„Mă cheamă Alex Nima, am 14 ani. Am venit aici din Bătania, de la școala generală română de acolo. Și alții din familie au absolvit acest liceu, iar ei și profesorii m-au sfătuit să aleg această școală. Din aceste motive și pentru învățarea limbii române am decis să mă înscriu aici. Pe baza celor văzute și experimentate și eu voi sfătui pe alții să aleagă acest liceu.” (Alex Nima)

„Am ales Liceul N. Bălcescu, pentru că și în școala generală am învățat opt ani limba română, așadar de mult am hotărât că îmi voi continua studiile aici. Și de la elevii mai mari am auzit numai bune despre liceu.” (Agneta Re-beca Tóth)

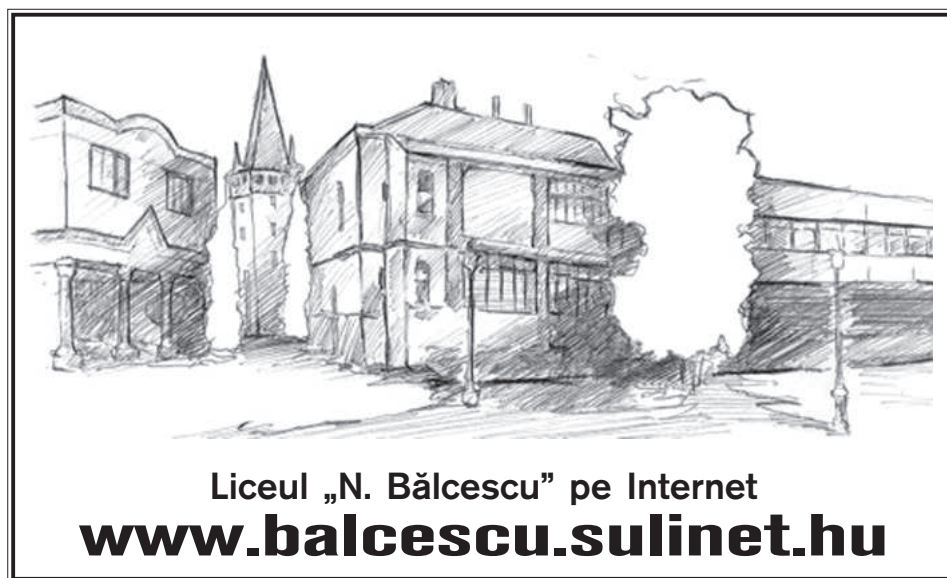
„M-am înscris aici, pentru că mulți mi-au zis că-i bun liceul, iar patru ani am învățat deja aici la școala generală. Și din punctul de vedere al însușirii limbilor străine este o alegere bună.” (Hanna László)

„Am ales acest liceu, pentru că am auzit că are un învățământ bun. Alături de limbile maghiară și engleză pot învăța și limba română.” (Angelica Pallagi)

„M-am înscris la Liceul N. Bălcescu, pentru că deja din clasa 1 a școlii generale sunt elevul acestei școli și este o școală superbă. Voi putea da examen de bacalaureat din două limbi. Dar am rămas și pentru că am mulți prieteni aici.” (Lucia Monori)

„Sunt Petru Téglás. Am ales această școală pentru a învăța limba română și să pot da examene reușite de bacalaureat.” (Petru Téglás)

„Eu am hotărât să mă înscriu la liceul românesc, pentru că e bine să însușești și să vorbești mai multe limbi. România este lângă noi și este un avantaj pentru noi ca să ne cunoaștem reciproc limba și ne înțelegem. Când am fost în clasa a 5-a ne-am mutat la Julia, și aici școala aceasta mi-a fost cea mai simpatică.” (Réka Gulácsi)

Liceul „N. Bălcescu” pe Internet
www.balcescu.sulinet.hu

O zi ca-n povești, la Otlaca-Pustă

Asociația Culturală Română „Mihai Purdi” a organizat sâmbătă, 1 octombrie, cea de-a doua ediție a concursului de povești, lansat pentru elevii școlilor românești din Ungaria și pentru elevi de școală generală din România, localități înfrățite cu Otlaca-Pustă. Această zi însemnată pentru localitatea Otlaca-Pustă a mișcat nu numai locuitorii satului, ci și pe fiii satului care nu mai trăiesc aici, precum și pe mulți locuitori ai județului Bichiș, deoarece în aceeași zi cu concursul de povești a fost organizat și Festivalul Jumărilor. Gazdele au pregătit un week-end apetisant cu distracții, concursuri de gătit, expoziții și competiții sportive, concerte, etc.

Anul acesta, participanții la concurs au putut să prezinte povești de la toți cei trei povestitori români din Ungaria: Mihai Purdi din Otlaca-Pustă (1904–1978), regretatul povestitor al satului, ale cărui povești au fost culese de jurnalistul Alexandru Hoțopan, Vasile Gurzău (1898–1980), născut la Micherechi și Teodor Șimonca din Chitighaz (1899–1999). Concursul s-a desfășurat la Căminul Cultural din localitate, participând în jur de 70 de copii, care au reprezentat opt școli. Patru școli din Ungaria (Jula, Micherechi, Chitighaz și Bătania) și patru școli din România (Petrova, jud. Maramureș, Salva, jud. Bistrița-Năsăud, Ighiu, jud. Alba și Șiria, jud. Arad). Elevii de la școlile românești din Ungaria au o oarecare rutină în ale povestitului, deoarece de mai mulți ani se organizează diferite concursuri de povestire la care iau parte zeci de copii de la școlile unde se învață limba română, însă au venit foarte bine pregătiți și copiii din România, care au povestit cu mult talent în graiul celor trei povestitori. Copiii din România au prezentat și trei scenete, care au înveselit publicul.

Moderatoarea întâlnirii

a fost viceprimărița *Elvira Ardelean*, președinta Auto-guvernării Românești din Otlaca, care înainte de începerea concursului l-a invitat la microfon pe *Tolnai Péter*, otlăcan de origine, președintele Comisiei pentru Minorități din cadrul Consiliului Județean Bichiș. Acesta a deschis întâlnirea salutându-i pe cei prezenți și subliniind că deși trăiește la Aletea, nu uită nicio dată de rădăcinile lui, de

copilăria petrecută la Otlaca-Pustă. A mai vorbit despre importanța acestui concurs, despre poveștile lui Mihai Purdi, pe care l-a cunoscut personal, despre desfătarea și bucuria pe care le transmit aceste povești, după care a felicitat nepoatele celor trei povestitori români din Ungaria prezente la întâlnire și

oferindu-le flori din partea asociației otlăcane.

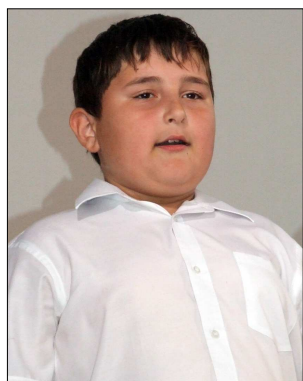
Eva Bocsor Karancsi, președinta Asociației Culturale Române din localitate, nepoata povestitorului Purdi și organizatoarea manifestării a vorbit pe scurt despre modul de desfășurare a concursului și a salutat oaspeții prezenți atât din România cât și din

Ungaria. Concursul s-a desfășurat pe mai multe categorii, în funcție de vârsta copiilor. Juriul a fost compus din trei profesori de la școlile românești din Ungaria (care au apreciat talentul povestitorilor din România) și trei profesori din România (care au jurizat micii povestitori din Ungaria). Juriul a fost în mare dificultate, deoarece mulți dintre povestitori au fost foarte bine pregătiți, astfel premiile și cadourile au fost binemeritate. Cadourile premianților au fost acordate din partea Asociației Culturale Române „M. Purdi” din Otlaca-Pustă și a Auto-guvernării Românești locale și nici un copil nu a plecat de la concurs fără să fie răsplătit cu o diplomă de participare și un mic cadou pentru efortul depus.

Pentru copiii și invitații din România, după masa de prânz și premiere, ziua a continuat la Sălașul Drăgan, distracția continuând la Festivalul Jumărilor, unde oaspeții din Salva, Șiria și Petrova au oferit publicului și un program de cântece și dansuri populare.

La concursul de povestire au onorat cu prezența reprezentanți ai celor patru localități înfrățite, printre aceștia numărându-se și preotul *Marius Virgil Bolea*, de la Bucerdea Vinoasă. Din Ungaria au onorat cu prezența: *Călin Cămărășan*, consul general al României la Jula, *Răzvan Ciolcă*, consul al României la Seghedin, preotul paroh arh. *Calinic*, directori și profesori de la școlile de unde au venit participanții la concurs, etc.

Anca Butar

Școlile din Ungaria

Clașe 1–2:

Locul I:

Petru Iova (Micherechi)

Premiu special:

Petra Selejan (Jula)

Clașe 3–4:

Locul I:

Dora Nagy (Micherechi)

Premiu special:

Ana Szántó (Jula)

Clașe 5–6:

Locul I:

Kókai Szabó László (Chitighaz)

Premiu special:

Estera Ardelean (Jula)

Rezultate

Clașe 7–8:

Locul I:

Graziela Kovács (Jula)

Premiu special:

Beniamin Cozma (Jula)

LICEU:

Locul I:

Adriana Somogyi (Jula)

Premiu special:

Isabela Boca (Jula)

Școlile din România

Clașe 2–4:

Locul I:

Roxana Miclea (Ighiu)

Premiu special:

Mihăiță Cocoș (Ighiu)

Clașe 5–6:

Locul I:

Alina Ienți (Petrova)

Premiu special:

Mihaela Leordean (Petrova)

Scenete:

Locul I: „Urâtul și mândra satului”, scenetă interpretată de elevii școlii generale din Salva

Premiu special: „La moară”, scenetă interpretată de elevii școlii generale din Șiria

Luna octombrie, luna culesului strugurilor

Interviu cu Elena Erdei din Jaca despre culesul viei

Potrivit calendarului activităților în grădină, în luna septembrie încep și în luna octombrie se termină lucrările în vii. Culesul strugurilor pentru vin a însemnat pentru familii în trecut o zi însemnată la care au fost invitate rudele mai apropiate. Această tradiție a fost practică mai ales la sate, unde culesul strugurilor a însemnat o adevărată sărbătoare de familie. Strugurii culeși au fost folosiți în marea majoritate pentru vin. Se spune, că un vin este cu atât mai bun cu cât este mai bătrân. Desigur, păreri sunt împărțite. În interviul de mai jos, **Elena Erdei din Jaca** ne povestește cum s-a desfășurat culesul strugurilor mai demult și la ce a fost folosit vinul.

O familie de religie ortodoxă

– Mă numesc Elena Erdei și m-am născut în anul 1943. În luna noiembrie se împlinesc 10 ani de când soțul meu a trecut la cele veșnice. Sunt botezată în religia ortodoxă și de mic copil umblu la această biserică. Părinții mei au fost de religie ortodoxă, dar și părinții soțului meu au fost ortodocși. Când eram copil, cu regularitate, în fiecare duminică și în fiecare zi de praznic am venit cu părinții mei la slujbele ortodoxe. Pot spune că întreaga mea familie este de religie ortodoxă.

– *Vorbiți limba română?*

– Acum, la bătrânețe tot mai puțin. În copilărie am umblat la școală, unde soția preotului ne-a învățat să vorbim românește. La în-

ceputul anilor 1930, Cornel Măndruțau a fost trimis preot la această biserică, care a păstorit fără întrerupere foarte mulți ani, decenii de-a rândul. După cum îmi amintesc, prin anii 1950, când eram copil de clasa a patra, a fost introdusă predarea limbii ruse. De atunci, limba română nu a mai fost predată la școală. Cuvintele, pe care le-am învățat în copilărie, le-am uitat. Azi nu mai vorbim românește...

Culesul strugurilor, sărbătoarea familiei

– Familia mea a trăit la sălaș. Tatăl meu a fost țăran, s-a ocupat de creșterea animalelor. Însă, de sâmbătă după masă, de când s-a tras clopotul de vecernie, până la luni dimineața, nu a mai luat în mână nici o unealtă. Asta

am păstrat până în ziua de azi, dar și familiei mele am predat această credință.

– *Câtă suprafață de pământ ați cultivat?*

– Socrii mei au avut un hectar de pământ cultivat cu struguri.

– *Cel mai important eveniment din familie a însemnat culesul strugurilor. Povestiți-ne, vă rog cum s-a desfășurat un cules al viei!*

– În fiecare toamnă, după ce a trecut arșița verii și timpul a fost potrivit pentru cules, tata a așezat în căruța cu două vaci butoaiele, coșurile și gălețile. Pentru culesul strugurilor au fost chemate rudele mai apropiate. Mama s-a pregătit din timp pentru acest eveniment, a copt colac cu mac și cu nucă. Într-un ștergar a pus pâine, slănină, cârnați și ceapă, din care, înainte de muncă, a servit toată familia.

– *Cât timp ați cules această cantitate?*

– În caz dacă eram 8-10 persoane, culesul cu mâna a durat o zi întreagă. Copiii adunau în găleată strugurii care au căzut pe jos. Strugurii au fost cărați acasă cu carul cu vaci. Seara ne-am așezat cu toții la masă și am servit cina împreună. Fiindcă am stat la sălaș, mama a pregătit supă de pui și tocaniță.

– *Ce a urmat după cules? Cum se face vinul?*

– După ce s-au cules strugurii, în ziua următoare i-am dat prin zdrobitor. I-am lăsat la stors una sau două zile, iar zeama strugurilor am pus-o în butoi. Din recolta aceasta s-a făcut 16 hectolitri de vin. Cămaruța era plină cu butoaiele de vin roșu și alb.

La o cană cu vin

– Noi, totdeauna în octombrie am cules strugurii, pentru că atunci se făceau nunțile. Dacă o pereche de tineri din sat a dorit să se căsătorească, s-a programat cununia după ce s-a fiert vinul. Adică nunțile se făceau toamna, fiind servit pe mese vinul proaspăt. Mai demult oa-

menii nu au avut televizor, am umblat din casă în casă să fărâmamă cucuruz, să fim împreună cu prietenii, cu vecinii și cu rudele. Când s-au terminat muncile de pe câmp la o cană sau două cu vin bărbășii s-au adunat și au jucat cărți.

– *Ați făcut vin și pentru vânzare?*

– S-a făcut atâta cât să ne ajungă nouă. Nici într-un an nu am vândut din el. Era bine dacă a ținut până la următorul cules de struguri.

Ana Cioca

Știri și fapte

Ziua pedagogilor

În ziua de 11 aprilie a avut loc în Giula «Ziua pedagogilor» din plasa Giula. Pedagogii din întreaga plasă au luat parte cu bucurie la această zi organizată în cinstea lor, ca o recunoaștere a muncii depuse de ei. La orele 10 înainte de masă în sala culturală a plasei s-au adunat vreo 250 de pedagogi din întreaga plasă. Am văzut întregul corp didactic din școlile romine din Elek, Chitighaz și Giula. Ziua s-a început cu un bogat program cultural la care au contribuit elevii din școala pedagogică maghiară din Giula și echipa culturală «Prietenia Maghiaro-Română». După programul cultural tovarășul Hunya Sándor a ținut o conferință despre marile pedagogii sovietice *Anton Semionovici Macarenco* care a fost urmată de o discuție vie. Discuția a fost urmată de cuvintele cilduroase ale tovarășului Vin-

ce Gyula, președintele sfatului din plasa Giula, care a distribuit premiile pedagogilor. Dintre pedagogii care lucrează în școlile romine au primit premii de câte 500 de forinți tovarășii Turcu din Chitighaz și Kertész Ibolya din Giula. La orele 14 s-a primit masa comună în sălile cîminului bacalaureanților de specialitate. După masă s-a ascultat tot în comun meciul de fotbal Austria-Ungaria, iar seara în aceleași săli a avut loc un program cultural dat de pedagogii școlii generale cu limba de predare romină din Giula. Ziua pedagogilor s-a terminat cu un bal care a ținut pînă dimineața și pedagogii au păsărit sălile balului cu sentimentul bucuriei și mulțumirii, simțind grija guvernului nostru care preluște munca educatorilor generației noi.

A. R.

Elevii Liceului Remin la concursuri

Pe la mijlocul lunii martie au avut loc întrecerile de studii Rákosi Mátyás. La aceste întreceri se înfîlșe cei mai buni elevi ai țării pentru a arăta gradul înalt pe care l-au ajuns în cursul studiilor lor. Și cîțiva elevi ai Liceului Nicolae Bălcescu s-au prezentat la aceste întreceri de studii și anume *Lucian Magda* (cl.

a III-a), din istorie și geografice, *Sfetoșar Rolar* (cl. a IV-a), din matematică și fizică și *Sfejan Berbecar* (cl. a IV-a), tot din matematică și fizică. Dintre acești elevi *Lucian Magda* a obținut rezultatele cele mai frumoase așa încît se va prezenta și la concursuri județene în luna Aprilie.

Studentii Universității la Liceul Român

În trecutul apropiat, studenții *Vilhelm Vancea* și *Alexandra Goron*, împreună cu profesorul lor *Dr. Samuil Domokos*, au vizitat Liceul Nicolae Bălcescu unde au predat câteva lecții de limba și literatura romină. Oaspeții au stat în Giula timp de zece zile discutînd și analizînd temeinic munca elevilor din limba și literatura romină. La aceste munci studenții au primit ajutor considerabil de la tov. profesoară *Lucia Borza*. Părăsind

Liceul Nicolae Bălcescu, cei doi studenți au declarat că în cursul celor zece zile petrecute la Giula au învățat foarte mult. Disciplina elevilor este cît se poate de bună, progresul lor la studii este inestimabil, mai ales clasa a II-a și clasa întâia lucrează cu cea mai mare însuflețire așa încît obțin zilnic rezultate foarte frumoase. Clasa a III-a și cea a IV-a mai trebuie să-și îmbunătățească munca.

Organizarea lunii colectării lîșului

Consiliul de Miniștri a luat hotărîrea de a organiza dela data de 5 aprilie pînă la 5 mai, luna colectării lîșului. Consiliul de Miniștri a însărcinat ministerul industriei de mașini și metalurgiei să organizeze această campanie.

Colectarea lîșului trebuie să fie organizată în fiecare uzină, în gospodăriile de stat, stațiuni de mașini, în gospodăriile agricole colective și toamne în orașe și sate. În decursul lunii colectării lîșului în fiecare uzină trebuie organizată «curătenia fabricilor» și rămăntețele trebuie predat întreprinderilor de colectare.

Consiliul de Miniștri a atras atenția conducătorilor organizațiilor aranjatoare a lunii colectării, să se îngrijească în decursul campaniei co-

lectorii lîșului să nu incomodeze populația. A dat îndrumări comitetelor executive locale, să dea ajutor întreprinderilor de colectare și cooperativele. Hotărîrea se îngrijește și de aceea ca cei ce vor aduce cele mai bune rezultate în această campanie, să primească premii de la guvern, să fie decorați cu înșinge, sau să fie premiați cu bani.

Consiliul de Miniștri cere organizațiile de masă, în primul rînd DIS-urile și sindicatele, să ajute prin muncă lor succesul colectării lîșului. Îndeamnă pe tinerii muncitori, elevii școlilor industriale, tineretul țărănimii muncitoare, tinerii școlari și pionieri, ca prin munca lor să contribuie la realizarea cu succes a planului de economie populară pe anul 1954.

Ai carte, ai parte...

Noul program al guvernului a dat avînt de dezvoltare pe teren cultural și bibliotecilor. Nu numai în sensul că s-a lărgit sfera de activitate a bibliotecilor, ci și că ele au fost și sunt prevăzute cu cărți literare, științifice și de specialități profesionale ajutîndu-se cu această ridicare a nivelului cultural al populației noastre atît la orașe cît și la sate. De exemplu, biblioteca plasei Giula are peste 10.000 de volume, iar bibliotecile satelor din plasa au peste 8.000 de exemplare. Aceste cifre ne arată că bibliotecile noastre satisfac în bună măsură cerințele culturale ale publicului cititor. Dacă aruncăm o privire asupra statisticii cărților din biblioteca Giula — care a fost înființată în anul 1953 — ne putem de seama că prin aceasta s-a umplut un gol în frontul revoluției culturale. În anul trecut au fost împrumutate 28.025 volume, aproape un volum de fiecare locuitor al orașului. Și asta e îmbucurător. Paralel cu creșterea numărului cititorilor s-a ridicat și nivelul calitativ al cerințelor. Sunt citite cărțile marilor clasici ai literaturii universale. La biblioteca din Giula, în anul acesta, s-au înscris peste 1.000 de cititori, iar la cele 21 de biblioteci din plasă peste 2.000. Au fost împrumutate în anul acesta pînă acum 3.125 de cărți și 3.140 la bibliotecile satești. Aceasta e o dovadă categorică că oamenii muncii au îndrăgit cartea. Pe filele cataloagelor noastre se găsesc cele mai mărețe nume ale literaturii mondiale și naționale, marii clasici ca: *Vörösmarty*, *Petőfi*, *Ady*, *Móricz*, *Mikszáth*, *Puskín*, *Tolsztoi*, *Gorki*, *Goethe*, *Balzac*, *Shakespeare*, *Dante*, *Eminescu*, etc., natural și marii contemporani, reprezentanții literaturii socialiste-realiste. Și pe lîngă cărțile literale se mai găsesc și cărți științifice, volume care conțin istoria și monografia orașului Giula. Avem și cărți în biblioteci în limbile naționalităților respective. Cititorii de naționalitate romină sau slovacă pot citi operele lui *Eminescu*, *Cosbuc*, *Sadoveanu* sau *Julius Fucik* în limba lor maternă.

Biblioteca din Giula este prevăzută cu o sală de lectură încăpătoare și frumos aranjată, unde se găsesc zilnic cele mai noi ziare și reviste. Toate acestea au drept scop realizarea noului program al guvernului, ridicarea culturală a maselor.

Gheorghe Moldovan

John Foster Dulles în Europa

John Foster Dulles ministrul afacerilor externe ale Statelor Unite, duminică după masă a sosit la un aeroport din Paris. Scopul vizitei este de a se constătu cu ministrul de externe al Franței.

Știri fotografice din Bedeu

Lupta comunei Bedeu pentru steagul roșu

Sfatul local și oamenii muncii din Bedeu muncesc cu perseverență pentru a traduce înlocuim în viața, linia politică a programului nou al guvernului în comuna lor. Această comună nu s-a lăsat în urmă în întrecerile pentru steagul roșu de producție.

Credem că și în viitor comuna Bedeu va fi printre primele în județul Hajdu-Bihar.

În fotografia de mai sus vedem cărățul bălegarului din curtea colectivei, «Pionierul» din localitate. Președintele Pető Károly face mari sforțări pentru înflorirea colectivei.

Bătrînii colectivei la selectarea semîntelor. Iacob Alexandru de 67 de ani și Buzás Gheorghe de 61 de ani.

Aici vedem pe tov. Andrei Rab, președintele sfatului cu Ioan Hossu secretarul sfatului. Și lor li se datorește victoria comunei pentru lupta în întreceri de producție.

Fetele școlii generale din localitate distrîndu-se în fața școlii.

Libertatea Noastră, anul IV, nr. 11, 31 mai 1954

Scritorul este ochiul,
urechea și vocea so-
cietății.
(Gorki)

PAGINA LITERARĂ

(Continuare)

PÂINE NEAGRĂ

de Darvas József
XIV.

— Eu cer ca să se interzică activitatea cercului biblic condus de învățătorul Fekete. De când îmi umbla sluga acolo, nu pot să-l mai înjur. Spune că suntem egali. Noi nu putem lăsa ca domnul învățător să răspundească ideii comuniste.

— Nu-i vorba aici de comunism, eu altceva vreau să se Fekete.

— Știu noi despre ce-i vorba. Nu te gîndești dumneata, cine te plătește, noi ori săracii? Învățătorul să se ocupe de școală, nu de politică. — După vorbele lui Benedek, comitetul bisericesc a luat hotărîrea să interzică activitatea cercului biblic. Fekete porni spre casă năcăjit și plin de amărăciune. Se gîndea cum să le comunice membrilor noua veste, să nu creadă membrii că el îi părăsește. Acuma s-a convins că lupta lui a fost zadarnică. A avut dreptate soția lui cînd l-a constătuț să nu se ocupe cu așa ceva.

Fekete, cînd a ajuns acasă, a deschis ușa încet ca să surprindă pe soție și chiar a roștit pe un ton glumet. Cui! — în timp ce a aprins lumina electrică pe neașteptate, dar în loc să se mire soția sa, a rămas el mirat de cele văzute. De pe șezlon a sărit speriată, aproape fără nicio haină pe ea soția lui, îmbrăcată cu subnotarul care la fel era pe jumătate desbrăcat. Femeia dădu un tipăt de spaimă și încerca să-și astringă hainele pe ea, în timp ce subnotarul își ținea cu o mină pantalonii ca să nu-i cadă, cu cealaltă se freca la ochi. După ce își reveni nițel din emoție, rostise:

Frate Laci... Îți stau la dispoziție și natural ori ce urmărire această întimplare le iau asupra mea...

Cînd a văzut că învățătorul Fekete nici nu se uită la el, a sters-o din cameră. Femeia se așeză acuma cu minile la ochi, în timp ce soțul ei se răzămase de perete și o privea palid.

— Dacă te-am înșelat, tu singur ești de vină, rostise femeia, pentru că nu te-ai ocupat deloc cu mine. — Fekete nu răspunde nimic, o privea cu ochii plini de lacrimi. După cîteva minute ieși din cameră. Simțea nevoia să meargă, să se depărteze de aici, parcă îl atrăgea un simțimînt ascuns.

— Mergi, mergi încontinuu — murmură el în soapta. A ieșit din stradă. Din sala școlii se auzea zgomotul îndepărtat al oamenilor aștrîși la cercul biblic. Știe că îl așteaptă dar nu se duce acolo. Ce le-ar putea spune. Nu, trebuie să meargă mereu. Are nevoie de aer, de libertate, să nu trăiască în apropierea oamenilor mincinoși. Deasupra capului suzi bîlînd ceasornicul din turnul bisericii opt bătăi.

— Ce-i aici? Turnul bisericii? Foarte bine! Acolo sunt

se aer, mergem acolo. Acolo mi se împrăștiie gîndurile, nu-mi despică craniul...

A intrat și a început să urce pe scări. Simțea că vîntul serii îi mîngîie fruntea. De sus vedea desfășurîndu-se sub el căsuțele satului.

Acolo este, în clădirea aceea mare e școala, unde mă așteaptă oamenii sărmăni de ei, și ei au nevoie de mîngiere. Dincolo locuiește soția mea. La gîndurile acestea îl podidi plînsul. Acum s-a terminat cu totul murmură și se lăsa peste grilajul ferestrei în jos...

Ajunș la pămînt, trupul i se împrăștiie ca și cînd cade de pe pom un fruct prea copt...

Hegedüs nu a fost primit la muncă secerișului nicăieri. Ca un ciine fără stăpîn umbla de ici-colo. Acasă nu avea curajul să meargă ca să nu audă plînsul copiilor, să nu vadă lipsurile. De voie, de nevoie a început să umble noaptea după furat, doar nu o să aștepte să se prăpădească de foame. Secerișul se apropia de sfîrșit. Hotarul era acoperit de căpîite de grîu. Grîul era destul de slab. Oamenii dela mașinile de treierat erau cerniți de pulberea secării negre. Munca aceasta era foarte grea în arșița soarelui, dar oamenii răbdau, pentru că nu mai aveau alimente aproape deloc. Acum primeau și ei credit dela prăvălie, fiindcă negustorii vedeau că lucrează. Dealtfel nici nu li se plătea munca pînă nu se opreau datorii. În trei săptămîni s-a terminat cu secerișul. În ultima săptămîină, sîmbăta seara, cînd tocmai se împărțea slămina, a venit întendentul și le-a spus:

— Ascultați, oameni! Luni dimineața se începe treieratul, dar pentru munca asta nu plătesc decît a douăsprezecea parte, pentru că grîul și secara

sunt foarte slabe. Nu vreau să fiu păgubit ca și cu secerișul. Nu vreau să se supere domnul grof. Înțelegeți?

— Cum să nu înțelegem — se gîndiră oamenii, cărorale era frică că dacă vor zice ceva vor păți-o ca Hegedüs, vor fi concediați.

— Cui nu-i place, poate să plece. Se găsesc în locul lui și douăzeci alții! — zise întendentul și porni spre birou. Oamenii rămasi acolo vorbiră amărîți.

Ne jupoaie... ne scot și ochii... ne întrebuintează ca pe niște animale... măcar vitele lor le dă de mincare... nu-mai atunci trag jugul... Așa vorbeau oamenii dar nici unul nu avea curajul să se împotrivescă. A venit magazionierul care a adus o mare cantitate de slămină pentru împărțit. Slămina era plină de viermi. Văzînd oamenii au început să se revolte. Prea vor domni să-și bată joc de ei.

— Asta-i pentru ciini, nu pentru oameni!

— Nici ciinii nu ar minca-o! Ei cred că omul sărac orice mîndrie mincă? — Acuma oamenii au început să pretindă drepturile lor cuvenite. Magazionierul nu a știut ce să facă. A trimis după întendent, care după cîteva clipe a și venit și a întrebă rîstît:

— Ce s-a întimplat aici, oameni? Ce vreți?

— Nu vor să primească slămina, fiindcă e cu viermi! — răspunse în locul oamenilor magazionierul.

— Ei și? Vara slămina de multe ori se întimplă să fie cu viermi. Și viermii sunt din carne. Și cu ei vi se umple burțile.

— Atunci mincă-o dumneata! — rosti cineva dintre muncitorii.

— Care a fost nerușinatul

acela? — se infurie întendentul. — N-are curajul să se prezinte?

Cînd a văzut că oamenii stau tăcuți și nu se prezintă nimeni, începu să sbiere și mai tare:

— Acuma luați la cunoștință că nu vă dau altă slămină! Cine e gingas să se prăpădească de foame! Nu o să arunc slămina pentru că se găsesc între voi țărani cu stomac domnesc. Cui îi place își ia porția, cui nu, o lasă aici. Eu nu tolerez comunismul aici! Vă arăt eu vouă.

Oamenii umiliți tăcură, apoi se prezentară pe rînd fiecare să-și ia partea sa cuvenită, gîndindu-se că o vor minca și așa. Inșerarea era liniștită, cum sunt de obicei înșेरările simbetelor de vară. În turnul bisericii ceasul bătă opt. Undeva se auzea picpă-lacul. Oamenii păseau tăcuți, trîști înspre căminurile lor. Chiar și cei mai tineri acum erau tăcuți. Simțeau cu toți că au o soartă de rob. Că trebuie să sufere multe nedreptăți. Dar în suflet își ia porția, cui nu, o lasă aici. Eu nu tolerez comunismul aici! Vă arăt eu vouă.

Oamenii umiliți tăcură, apoi se prezentară pe rînd fiecare să-și ia partea sa cuvenită, gîndindu-se că o vor minca și așa. Inșerarea era liniștită, cum sunt de obicei înșेरările simbetelor de vară. În turnul bisericii ceasul bătă opt. Undeva se auzea picpă-lacul. Oamenii păseau tăcuți, trîști înspre căminurile lor. Chiar și cei mai tineri acum erau tăcuți. Simțeau cu toți că au o soartă de rob. Că trebuie să sufere multe nedreptăți. Dar în suflet își ia porția, cui nu, o lasă aici. Eu nu tolerez comunismul aici! Vă arăt eu vouă.

Constantin Simonov

Constantin Simonov este un fruntaș al literaturii sovietice. E cunoscut ca autor dramatic. El a scris piesele de teatru care au avut un succes rar întîlnit, în toate țările. Intre acestea amintim »Pro-

blema rusă», »Oameni din Moscova», »Oameni ruși» și altele. Tot el a scris și cunoscutul roman »Zile și nopți». Poezii nu a scris multe, dar ce a scris sunt de o valoare deosebită.

Să m-aștepți

de Constantin Simonov

Să m-aștepți — neșovîind! — Și-am să-ți viu —napoi...

Să m-aștepți cînd plîng pe /grind

Galbenele ploii, Să m-aștepți, prin ierni și /veri,

Arșiți și zăpezi, Alții uite ce-a fost ieri — Tu s-aștepți și crezi.

Altora li s-a urit Să-și aștepte miri, Tu s-aștepți, oricît, oricît —

Vin sau nu vin știri.

Să m-aștepți din răspuțeri, Capul să nu-l pleci.

Cine-ți toacă să nu sper — Suduel și treci.

Crează pîn-și maică-mea

Că am fost răpus, Las — fîrtații mei să bea —

Strînși pe lingă jar — Un pahar de vin amar Pentru-un suflet dus.

Tu cu dinșii nu ciocni, Rizi-le-n obraz, Tu s-aștepți și voi veni —

Morții în necaz. S-or cruci și-or îndruga: »Hei, avu noroc!»

Cum pot ei ghici, visa — Cei ne-așteptători —

Că prin gloanțe și prin foc — Tu tot sbori și sbori,

Tu cu așteptarea ta, Să mă despresori?

Doar noi doi vom ști în sat Cine m-a scăpat.

Nu e vreun secret înalt Doar pentru-înțelepți:

Simplu, — tu, ca nimeni alt, Ai știut s-aștepți.

Dece este neglijată echipa culturală din Méhkerék?

Ansamblul popular-cultural romîn din comuna Méhkerék, în anii trecuți a înregistrat succese frumoase. Ansamblul popular, anul trecut cu jocul numit »Nunta», la întrecerile culturale, a ajuns pînă la întrecerile pe țară.

În anul acesta însă acest ansamblu cultural a rămas în urmă. La întrecerile culturale pe plasa, în anul acesta n-au rotat decît 25 membri. Nici referitor la aceasta nu-au primit nici o înștiințare. Nimeni nu a spus despre ei nicio critică, nici laudă. Nu s-a interesat nimeni de ei, spune pedagogul Gheorghe Dulău, directorul însușit al căminului cultural din Méhkerék.

Nimeni nu are timp să se ocupe de dinșii, nici dela județ, nici dela secția educației populare a sfatului popular.

Acești tineri romini adeveseori întreabă pe conducătorul lor, ce este cu cauza lor, cu întrecerile lor, al cîtelea este ansamblul lor? Dar la aceasta nu poate răspunde nimeni, deoarece nici autoritățile superioare de educație populară nu știu nimic despre aceasta.

Ansamblul a învățat 18 dansuri naționale rominești, din care 6 sunt locale: minăntălu, ardelenesca, bătuta, cîmpineasca, duba și dansul de pîteni. În afară de aceasta, ansamblul cunoaște și un dans bătrînesc dansul »miresei». Membrii au preluat două dansuri maghiare din Békés. La acestea însă n-au costume. Ar dori însă ca în costume naționale maghiare să predea aceste dansuri, populației din comunele învecinate, care totdeauna au primit cu dragoste și bucurie programele lor.

Șase perechi dansează acest dans, șase fete, șase băieți.

În fiecare duminică, tinerii se întrunesc în sălile căminului cultural, unde se ține jocul. Se distrează bine, dansează, mai bine ca la crîsmă. Și viața sportivă este activă în comuna lor. Dacă este un meci de fotbal ori un joc de voleibol, cea mai mare parte a comunei iese la arenă. Echipa lor de fotbal ia parte la campionatul de plasa. Au jucat deja patru meciuri de fotbal, unul l-au pierdut, două au cîștigat, unul a fost la egal. Dacă nu au program de fotbal, atunci reprezintă piese teatrale de un act în limba romînă, în cea mai mare parte traduse de Uniunea Culturală a Romînilor din Ungaria. Tinerii de Disz, în cea mai mare parte sunt membri ai ansamblului cultural. Muncesc bine pe teren cultural, dar nici dela celelalte munci nu se dau îndărăt. Vasile Mihut, Ioan Ardeledn, Teodor Ruja, Teodor Băltint, Dumitru Isai, și

Dumitru Sava tineri țărani sunt primi și la muncile agricole. Ei spun părinților lor că, se merită să lucreze, să producă cît mai mult, căci în așa fel va fi mai înfloritoare tinerețea lor, viața lor.

Adeseori cîntă cîntece vechi rominești, și maghiare. Fetele și băieții se plimbă duminică seara pe străzile comunei dezvoltate și înverzite din ce în ce mai mult. Bătrînii ascultă cu bucurie pe cei tineri. La 16 mai a fost o zi sportivă însemnată în comună. S-a ținut o spartachiadă. Acest fapt interesează toată comuna, pe cei mici, și pe cei mari.

Tinerețea din comuna Méhkerék așteaptă cu însoflete sosirea unui instructor trimis de Uniunea Culturală a Romînilor din Ungaria, să le ajute la dezvoltarea vieții lor culturale.

Pentru această mică comună, garda aceasta tină însofletă merită să fie patronată.

Victoria de la Sevilla, umbrită de un campionat în coborâre

La masa rotundă de la Budapesta, din 20 septembrie, care a fost organizată de Institutul Cultural Român pentru a dezbate trecutul, prezentul și viitorul fotbalului românesc, alături de scriitorul și jurnalistul Radu Paraschivescu, au participat nume de legendă din fotbalul românesc și universal: **Helmut Duckadam** și **Emeric Ienei**. Victoria de la Sevilla în 1986 a echipei Steaua București, al cărei lot era format și de Ienei și Duckadam, se pare că a rămas și până în ziua de azi vârful fotbalului românesc. Pe acest subiect am stat de vorbă, la Budapesta, cu Emeric Ienei și Helmut Duckadam.

– Nea Imi, am impresia că orice performanță ai avut ca selecționar al echipei naționale a României, veți rămâne ca o glorie a fotbalului românesc datorită Sevillei și Stelei din 1986. Nu aveți această impresie?

– Sigur că acesta este rezultatul cel mai bun al unei echipe românești, plus că am mai avut și acea plăcere de a duce echipa națională în Italia în 1990, după 20 de ani de necalificare. Dar sincer vă spun, aș dori ca o echipă românească încă odată să încerce și să reușească Cupa Campionilor. Iar echipa națională a României să participe cu un rezultat mai bun decât cum am avut noi în America. Cred că atunci fotbalul românesc într-adevăr era în vârf. Din păcate, acum nu putem să ne lăudăm prea mult, pentru că în campionat este jale. Iar în ceea ce privește echipa națională am ajuns acolo încât să fim pe locul 53-56, să fim în urna a 4-a.

– De la America s-au scurs nici chiar 20 de ani. Condițiile sunt mai bune peste tot. Însă atât campionatul, cât și echipa națională merge tot mai jos, tot mai jos. Ce s-a întâmplat de atunci?

– Să nu uităm că a murit o generație. Acum căutăm o altă generație, care poate să înlocuiască generația aceea care a avut rezultate foarte bune. Este extrem de greu, mai ales că există acum această circulație a jucătorilor europeni, care pot să meargă din țară în țară. Dar sunt și echipe multinaționale afară, unde asistăm la un joc unde joacă Inter Milano, câștigă Cupa Campionilor cu un singur jucător italian care a intrat în minutul 87. Deci, este foarte greu pentru noi acea victorie de

la Sevilla, a fost cu atât mai glorioasă, cu cât noi am jucat numai cu jucători autohtoni.

– Dar și starea de spirit a fotbalului românesc este deosebit de gravă. Nici nu știu dacă este al jucătorilor sau este campionatul patronilor...

– Aveți dreptate. Această răspundere apasă foarte mult pe umărul jucătorilor, mai ales când patronii le spun că „voi sunteți niște sclavi”. Nu se poate așa ceva, pentru că tu ai niște drepturi, drepturi con-

tractuale, nu numai obligații. Jucătorii nici nu sunt plătiți la timp. Publicul nu mai vine din cauza unor lucruri de necrezut: sunt trei echipe care nu au teren. Oțelul Galați nu poate să joace la Galați, pentru că nu este omologat terenul pentru Cupa Campionilor. Steaua a plecat din Ghencea, fiindcă nu au plătit niște datorii. Rapidul nu joacă la Giulești. Normal că și-au pierdut identitatea. De exemplu, Steaua s-a născut în Ghencea și adevărații susținători acolo sunt obișnuiți să vină să susțină echipa. Așa este extrem de greu să faci performanță. Chiar dacă jucătorii sunt valoroși, au o presiune asupra lor, pe lângă presiunea lor lăuntrică.

– Pe Dumneavoastră, ca fost antrenor, nu vă deranjează faptul că în cazul fotbalului citim mai mult în

presă despre scandaluri decât despre joc, despre tactică?

– Tocmai acest lucru mă deranjează foarte mult, pentru că ziariștii ar trebui să comenteze și să scrie despre joc. Dar de cele mai multe ori sunt aceste scandaluri. Sigur, cumpărătorii iau mai repede ziarul când este un scandal, decât atunci când el a văzut meciul și știe din memorie ce s-a întâmplat la acel joc. Iar așa scandalurile adună oamenii.

– Acum vreo 10 ani, la un meci Ungaria-România, disputat la Budapesta, ați fost întrebat de ce era mai bun atunci fotbalul românesc decât cel unguresc. Care este astăzi situația?

– Este extrem de greu să fac o comparație și o analiză perfectă, pentru că ungurii au fost în urna a 3-a, iar noi am fost în urna a 4-a. Dar nu sunt sigur că

rîi au o contribuție extraordinară, să stea de vorbă cu jucătorii, mai ales cu jucătorii valoroși, pentru că este extrem de greu să lucrezi cu jucători valoroși. Trebuie să faci niște compromisuri, dar să le știi tu ce compromis ai făcut. Tinerii antrenori de acum sunt prea mândri și vor să arate cât de puternici sunt, și pierd jucători care încă mai poate să îi ajute. Dar și acei jucători valoroși trebuie să fie conștienți că există niște reguli, să se pregătească în așa fel să dea randamentul cel mai bun.

„Eroul de la Sevilla”, portarul Helmut Duckadam, în finala Cupei Campionilor Europeni în 1986 a apărut toate cele patru lovituri de departajare, contribuind prin aceasta la câștigarea trofeului de către Steaua. Din 2010, Duckadam este președinte la echipa FC Steaua București și are speranțe în performanța Stelei.

– Cum vă simțiți în noua calitate de președinte al Stelei?

– Eu sunt președinte de imagine, lumea confundă de multe ori. Sunt practic imaginea Stelei și de aceea particip la simpozioane, la conferințe, diferite activități, mass-media, peste tot. E o slujbă care mi-a plăcut întotdeauna și toată viața mi-am dorit să fac ceea ce fac acum. Sunt în jurul fotbalului și îmi place foarte mult.

– În această seară am discutat despre problema dacă fotbalul românesc la ora actuală este disputat pe teren de către jucători, sau mai degrabă este disputat în afara terenului, între președinți, între patroni. Cum vedeți din interior?

– Nu este așa. Cu siguranță spun că rezultatele se

obțin pe teren. Nu mai sunt meciuri truate, cum au fost pe vremuri. Dacă fotbalul se comentează și se face un spectacol din el la televizor, acolo actorii principali sunt patronii, finanțatorul clubului. Dacă iese un scandal, presa profită o săptămână întreagă.

– V-ați bucura dacă în calitate de conducător al Stelei ați avea o performanță similară cum ați avut acum 25 de ani?

– Trebuie să fim realiști. Eu mă bucur că în primul an al meu la Steaua, anul trecut echipa a obținut o performanță, am câștigat Cupa României. A fost un rezultat neașteptat de unii, pentru că am avut un campionat slab. Anul acesta ne-am propus Campionatul, dar, din păcate, echipa nu merge după cum noi ne-am dori. Să sperăm că echipa își va reveni. Sperăm că vom face o figură frumoasă în Europe League.

– Ce credeți, când veți juca din nou acolo unde ar trebui să jucați, în Ghencea?

– Este foarte greu pentru băieți, în primul rând psihic. Nu depinde de noi, depinde de cei de la Ministerul Apărării. În momentul în care se vor hotărî să concesioneze acel stadion, patronul, domnul Becali va putea face investiții acolo de Liga Campionilor. La ora asta în acel stadion nu se poate juca decât Campionatul României. Dar când se va putea juca acolo, ne vom întoarce.

– Cu ce fel de rezultat ați fi mulțumit în campionat și în Europe League?

– Noi am avut câteva rezultate foarte slabe. Urmează jocul de Cupa României, un meci de campionat, iar dacă le vom câștiga, nu o să mai fie acea critică din partea tuturor.

Tiberiu Boca

TVR 1

Luni 10 octombrie

6.00 Telejurnal 8.00 România, zi de zi! 9.10 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong (R) 13.00 Telejurnal 14.30 Emisiune în limba maghiară 16.00 Telejurnal 16.30 Serial. Regina Esther 17.25 Serial. Legende de Palatului: Tărâmul dintre vânturi 19.00 Telejurnal 20.00 Prim plan 21.00 Serial. Mad Men – Nebunii de pe Madison Avenue.

Marti 11 octombrie

6.00 Telejurnal matinal 8.00 România, zi de zi! 9.10 Serial. Giuvaierul palatului 10.25 Prim plan 11.40 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 13.00 Telejurnal 13.45 Finanțe și afaceri 15.00 Emisiune în limba maghiară 16.00 Telejurnal 16.30 Serial. Regina Esther 17.25 Serial: Legende de palatului: prințul Jumong 19.00 Telejurnal 20.00 Serial. Anatomia lui Grey 21.45 Dincolo de celebritate 22.10 Film. Noapte bună și noroc!

Luciana Giurea și Cătălin Fartaș la „România, zi de zi!”

Miercuri 12 octombrie

6.00 Telejurnal 8.00 România, zi de zi! 9.10 Serial. Giuvaierul palatului 11.40 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 13.00 Telejurnal 13.45 Mai aproape de tine 14.30 Oameni ca noi 15.00 Conviețuiri 16.00 Telejurnal 16.30 Serial. Regina Esther 17.25 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 19.00 Telejurnal 20.00 Serial. Dr. House 21.45 Dincolo de celebritate 22.10 Film. Leningrad.

Joi 13 octombrie

6.00 Telejurnal 8.00 România, trezește-te! 9.10 Serial. Giuvaierul palatului 11.40 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 13.00 Telejurnal 13.45 Interes general 14.30 Emisiune în limba germană 17.00 Telejurnal 17.25 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 19.00 Telejurnal 20.00 Judecă tu! 22.00 Fără frontiere 23.35 Serial. Agentia PSYCH.

Vineri 14 octombrie

6.00 Telejurnal 8.00 România, trezește-te! 9.10 Serial. Giuvaierul palatului 11.40 Serial. Legende de palatului: concubina regelui (R) 13.00 Telejurnal 13.45 e-Forum 14.30 Tribuna partidelor parlamentare 15.00 Parlamentul României 16.00 Telejurnal 17.25 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 19.00 Telejurnal 20.00 O dată'n viață 22.10 Film. Tăcerea mieilor.

Sâmbătă 15 octombrie

6.00 Desene animate 7.10 Omul și timpul 9.00 Fii părinte, fii deștept! 9.30 Profesorul trăsnet 10.30 Pro patria 11.00 Ca la carte 11.30 Europa mea 12.00 Piepturi goale și buzunare pline. Documentar 13.00 Telejurnal 14.00 O dată'n viață 16.00 Ne vedem la TVR 17.45 Telescopia 19.00 Telejurnal 20.00 Întrecerea anilor 22.00 Profesioniști... cu Eugenia Vodă 23.10 Film. La maison Tellier.

Duminică 16 octombrie

6.00 Desene animate 7.10 Universul credinței 9.00 În grădina Danei 9.35 Viața satului 12.00 Presă și putere 13.00 Telejurnal 14.00 Serial. Prin păduri și munți, inimi înălțate 16.00 Supermarket de divertisment 19.00 Telejurnal 20.00 Distractis Show 20.35 Film. Ultima legiune 22.25 Garantat 100%.

TVR 2

Luni 10 octombrie

7.00 Serial. Hannah Montana 7.30 Serial. Cercul vieții 9.00 Palatele lumii. Documentar 10.00 Confesiuni (R) 11.00 Telejurnal 11.30 Ora de business (R) 12.30 Jamie Oliver: Călătorii culinare 13.00 Arhitecturi (R) 13.35 Împreună în Europa 15.00 Serial. Cercul vieții 16.00 Confesiuni 17.00 Telejurnal 17.30 Planeta puiilor. Documentar 18.30 Arena leilor 19.25 Ora de business 20.10 La mustață 21.00 Ora de știri 22.00 Face totți banii 22.30 Serial. 30 Rock.

Marti 11 octombrie

7.00 Serial. Hannah Montana 7.30 Serial. Cercul vieții 9.50 Zeii uitați. Documentar 10.00 Confesiuni (R) 11.00 Telejurnal 11.30 Ora de business (R) 12.30 Jamie Oliver: Călătorii culinare 13.00 Tribuna partidelor parlamentare 13.35 Împreună în Europa 15.00 Serial. Cercul vieții 16.00 Confesiuni 17.00 Telejurnal 17.30 Supraviețuitor în jungla urbană 18.00 Fotbal: România-Franța 20.10 La mustață 21.20 Ora de știri 22.55 Serial. 30 Rock.

Miercuri 12 octombrie

7.00 Serial. Hannah Montana 7.35 Serial. Cercul vieții 8.35 La mustață (R) 9.20 Natură și aventură (R) 10.00 Confesiuni (R) 11.00 Telejurnal 11.30 Ora de business (R) 12.30 Jamie Oliver: Călătorii culinare 13.00 Sfinți și meserii (R) 13.35 Împreună în Europa 15.00 Serial. Cercul vieții (R) 16.00 Confesiuni 17.00 Telejurnal 17.30 Film. Darul vieții 19.15 Lubiri dincolo de ecran. Documentar 19.25 Ora de business 20.10 La mustață 21.00 Ora de știri 22.00 Frăția vinului 22.30 Serial. 30 Rock.

Joi 13 octombrie

7.00 Serial. Hannah Montana 7.35 Serial. Cercul vieții 8.35 La mustață (R) 9.20 Supraviețuitor în jungla urbană (R) 10.00 Confesiuni (R) 11.00 Telejurnal 11.30 Ora de business (R) 12.20 Lubiri dincolo de ecran (R) 12.30 Jamie Oliver: Călătorii culinare 13.00 Tribuna partidelor parlamentare 13.35 Împreună în Europa! 15.00 Serial. Cercul vieții 16.00 Confesiuni 17.00 Telejurnal 17.30 Film. Singur pe lume 19.15 Lubiri dincolo de ecran 19.25 Ora de business 20.10 La mustață 21.00 Ora de știri 22.30 Serial. 30 Rock.

Grupul Distractis, invitatul lui Constantin Trofin în emisiunea „La mustață”

Vineri 14 octombrie

7.00 Serial. Hannah Montana 7.35 Serial. Cercul vieții 8.35 La mustață (R) 9.20 Pescar hoinar (R) 10.00 Confesiuni (R) 11.00 Telejurnal 11.30 Ora de business (R) 12.20 Lubiri dincolo de ecran (R) 12.30 Jamie Oliver: Călătorii culinare 13.35 Împreună în Europa! 15.00 Serial. Cercul vieții (R) 16.00 Confesiuni 17.00 Telejurnal 17.30 Film. Singur pe lume 19.20 Pastila de sănătate 19.25 Ora de business 21.00 Ora de știri 22.00 Unora le place... cu Florian Lungu și Mike Godoroja 23.00 Serial. Detectivul Murdoch.

Sâmbătă 15 octombrie

7.00 Arhi-texturi. Documentar 8.00 D'ale lu' Mitică (R) 9.00 Serial. Doctor Who 10.00 Fotbal: Juventus București-CSM Valcea 12.10 Week-end 2 14.10 Film. Jocuri măsluite 16.00 Bagă la cap. Știința între alb și negru 17.00 Pașaport în România 18.05 Concert extraordinar Al Bano 19.10 Film. Iubirea vieții mele 21.00 Ora de știri 22.00 Timpul chitarelor 23.00 Serial. Detectivul Murdoch.

Duminică 16 octombrie

7.00 Bagă la cap (R) 8.00 Pașaport de România (R) 9.00 Serial. Doctor Who 10.00 Motomagia 11.00 Jamie Oliver: Gătește în 30 de minute 12.10 Week-end 2 14.10 Film. Solstițiu de iarnă 15.45 Pastila de sănătate 16.00 D'ale lu' Mitică 17.00 Natură și aventură 17.30 Pescar hoinar 18.30 Pe picior mare 19.00 Răzushow 20.00 Serial. CSI: Crime și investigații 21.00 Ora de știri 22.00 Acadeaua 23.00 Serial. Detectivul Murdoch.

O VOCE ROMÂNEASCĂ Viața și tradițiile românilor din Ungaria

10 OCTOMBRIE, LUNI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Montaj de muzică populară 17.55: Încheiere

11 OCTOMBRIE, MARTI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: „Din 4 colțuri ale lumii” 17.55: Încheiere

12 OCTOMBRIE, MIERCURI (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

13 OCTOMBRIE, JOI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.40: Revista presei 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

14 OCTOMBRIE, VINERI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

15 OCTOMBRIE, SÂMBĂTĂ (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Reportaje, interviuri 17.25: Stele de cinci stele – emisiune de muzică ușoară 17.55: Încheiere

16 OCTOMBRIE, DUMINICĂ (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: „În lumea credinței” – emisiune religioasă 17.00: Sinteza știrilor săptămânii 17.10: Retrospectiva săptămânii (spicuiri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.55: Încheiere

Emisiunea radiofonică în limba română este difuzată zilnic între orele 16.00–18.00, pe undele medii cu frecvențele de 1188 kHz și 873 kHz.

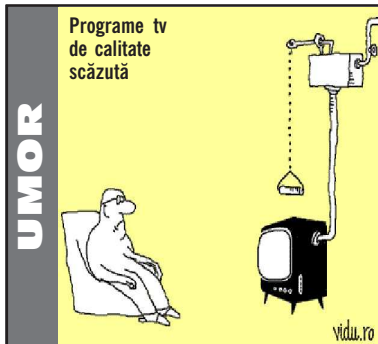
Ecranul nostru

Emisiune: miercuri, 12 octombrie 2011 (m1, ora 13.30)
Reluare: joi, 13 octombrie 2011 (Duna Tv, ora 11.30)

Programul prevăzut pentru săptămâna viitoare:

În programul românesc televizat vom aborda problema recesământului, care a început acum, în octombrie. Îl veți cunoaște pe domnul Călin Cămarășan, noul consul general al României de la Jula, iar Traian Cresta, președintele ATRU va vorbi, de această dată, despre concursul de gătit, organizat de reprezentanța pe țară. Realizator: Tiberiu Boca
Atenție! Ecranul nostru se reia pe Duna TV!

Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio și tv!

Programe tv de calitate scăzută

UMOR

vidu.ro

Cazare ieftină la Centrul Cultural Românesc din Jula

Liceul „N. Bălcescu”, Școala Generală și Căminul de Elevi din Jula funcționează într-o clădire impozantă. Instituția oferă cazare la nivel superior.

În cadrul centrului dispunem de 5 camere de oaspeți cu câte 2 paturi și 5 camere cu câte 3 paturi. Acestea pot fi închiriate pe parcursul întregului an. Fiecare cameră are baie separată și un mic balcon.

Contacte și informații:

e-mail: romiskgyula@freemail.sulinet.hu
telefon: +36/30-692-7359

Vând casă cu confort lux, piscină, 2 saune, aer condiționat. Proprietatea are 1.200 mp teren, iar casa are 250 mp și se află în centrul orașului Bichișciaba, strada Vajda nr. 5. Contact: +36-66/739-219, +36-70/635-7577.

Vând casă cu mansardă, confort lux, încălzire centrală cu gaz, anexe, în centrul Chitighazului (Kétegyháza), cu o suprafață de 98 m². Casa are o grădină cu o suprafață de 960 m², grădină cu gazon, aranjată. Contact: +36-30/540-7766.

Vând teren îngrădit pentru construcții la Jula, lângă poiana Dürer, într-o zonă rustică în dezvoltare, potrivit pentru întreprinderi turistice. Terenul are o suprafață de 10.444 m². Contact: +36-70/701-9286.

www.radio.hu

RECENSĂMÂNT 2011

DECLARĂ-TE ROMÂN! ȘI CONVINGE-I ȘI PE CEILALȚI ROMÂNI SĂ O FACĂ!

Între 1–31 octombrie 2011 se va desfășura cel de-al 15-lea recensământ al populației din istoria Ungariei. La ultimul recensământ, cel din 2001, numărul românilor din Ungaria a fost de 7.995, adică cu 2.745 de persoane mai puțin decât în 1990. Recensământul din această toamnă este foarte important pentru fiecare localitate care are instituții românești: școală, biserică, asociație, autoguvernare românească. Finanțarea, deci existența acestor instituții, depinde de numărul românilor care trăiesc în localitate.

Ai obligația să contribui la susținerea valorilor românești din locul în care trăiești și să le dai șansa să aibă un viitor! Nu e suficient că tu știi că ești român, nu e suficient că iubești și respecți rădăcinile, limba, cultura strămoșilor tăi! Dacă îți asumi moștenirea înaintașilor, declară-te român și arată fără teamă și cu responsabilitate că ești membru al unei comunități istorice în Ungaria!

Să nu fie secolul XXI – veacul când românii din Ungaria au dispărut!

În chestionarul de recensământ, întrebările despre apartenența etnică, de limbă și religioasă sunt pe ultima pagină. Atenție! Întrebările și deci răspunsurile nu sunt obligatorii! De aceea, dacă recenzorul uită, cere fără sfială să completezi / să fie completate și întrebările de la punctul V. Apartenența etnică, de limbă și religioasă. Întrebările 34, 36, 38 sunt foarte importante. Răspunde la ele astfel:

34. De care naționalitate considerați că aparțineți? – **ROMÂNĂ**

36. Care este limba dvs. maternă? (se pot da cel mult două răspunsuri)
– *Dacă știi (și) românește, dacă acasă vorbești (și) românește, dacă ai făcut școală românească, scrie (și) – ROMÂNĂ*

38. De ce comunitate religioasă, confesiune considerați că aparțineți? –
Dacă ești botezat în biserică ortodoxă, dacă îți asumi această religie, scrie – ROMÂN ORTODOX

În primele două săptămâni din octombrie, chestionarul poate fi completat și pe internet, în formă electronică. Dacă alegi acest mod, **NU UITA** să scrii că EȘTI ROMÂN, la întrebările de pe ultima pagină.

Și de tine depinde viitorul românesc al localității în care trăiești!

Și de tine depinde comunitatea românească din Ungaria!

<http://www.nepszamlalas.hu>

**FOAIA
românească**
7 octombrie 2011
www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director: Eva Iova. Colectiv redacțional: Rita Pățaș, Anca Liana Butar, Ana Cioca Czesznak. Tehnoredactor: Ioan Ruja. Editura și redacția: 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789 Fax: (66) 463-152, E-mail: foaia@foaia.hu, Editor responsabil: Dr. Ioan Ciotea, președinte, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Schneider Nyomda Kft, 5700 Jula, str. Károlyi M. nr. 7. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foaia românească în județele Bács-Kiskun, Bichiș și Ciongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2011: 3 luni 1050 forinți; 6 luni 2100 forinți; 1 an 4200 forinți. Publicația apare cu sprijin de la Fondul „Wekerle Sándor” și de la Departamentul pentru Românii de Pretutindeni.